

Μικροί ήρωες, μεγάλα μυστικά

Γνωριμία με τις Παραβολές του Χριστού

ΒΟΗΘΗΜΑ ΓΙΑ ΚΑΤΗΧΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Μικροί ήρωες,
μεγάλα μυστικά

Γνωριμία με τις Παραβολές του Χριστού

© Ηλία Λιαμή

ΜΙΚΡΟΙ ΗΡΩΕΣ, ΜΕΓΑΛΑ ΜΥΣΤΙΚΑ
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Βοήθημα για κατηχητές των τριών πρώτων τάξεων του Δημοτικού

ΒΟΛΟΣ 2018

© Εκδόσεις ΙΔΙΟΜΕΛΟΝ: ΜΕΛΙΣΣΙΑΤΙΚΑ Τ.Θ. 1308 - 380 01 ΒΟΛΟΣ

ΤΗΛ.: 24210 93500, FAX.: 24210 67903

SITE: <http://www.imd.gr>

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΔΟΜΗ Ο.Ε.

ISBN: 978-618-83542-5-8

Μικροί ήρωες, μεγάλα μυστικά

Γνωριμία με τις Παραβολές του Χριστού

ΒΟΗΘΗΜΑ ΓΙΑ ΚΑΤΗΧΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	9
Ένας ξεχωριστός δάσκαλος	11
Οι εργάτες του αμπελώνα	17
Ο καλός σποριάς	25
Ο στοργικός πατέρας	33
Οι καλεσμένοι στο δείπνο	41
Τα ζιζάνια	49
Των ταλάντων	57
Του άφρονα πλουσίου	65
Ο αγνώμων δούλος	73
Ο Τελώνης και ο Φαρισαίος	81
Ο καλός Σαμαρείτης	89
Ο άδικος κριτής	97
Οι κακοί γεωργοί	105
Ο κρυμμένος θησαυρός	113
Ο κόκκος του σιναπιού	121
Ο πλούσιος και ο Λάζαρος	129
Οι δύο οικοδόμοι	137
Οι δέκα παρθένες	145

Εισαγωγή

Αγαπητέ μας κατηχητή

Αγαπητή μας κατηχήτρια

Το βοήθημα αυτό έρχεται να συμπληρώσει με πνευματικό και παιδαγωγικό υλικό το βιβλίο «ΜΙΚΡΟΙ ΗΡΩΕΣ, ΜΕΓΑΛΑ ΜΥΣΤΙΚΑ», που έχει ως θέμα του τις παραβολές του Χριστού μας.

Οι παραβολές αποτελούν ένα πολύτιμο μέρος της διδασκαλίας του Σωτήρα μας Χριστού. Είναι ο τρόπος, που Εκείνος επέλεξε, ώστε η αλήθεια των λόγων Του να εισχωρήσει στις καρδιές των ακροατών Του και να τους οδηγήσει στην αλήθεια. Θέλησε να χρησιμοποιήσει εικόνες από την καθημερινή ζωή των ανθρώπων της εποχής Του, ώστε να συνδέσει το παρόν με την αιωνιότητα. Το θαυμαστό είναι πως όλες αυτές οι ιστορίες θα μπορούσαν να είχαν συμβεί και στις μέρες μας. Και αυτό είναι που τις κάνει τόσο ανεκτίμητες στο έργο της κατήχησης που έχουμε αναλάβει.

Η απλοϊκότητα των παραβολών δεν σημαίνει πως ασχολούνται με επιφανειακά θέματα. Αντίθετα, το βάθος των διδαγμάτων τους είναι μεγάλο και αποδεικνύεται από τη λυτρωτική τους επίδραση στους Χριστιανούς όλων των εποχών. Ακριβώς για τον λόγο αυτό δημιουργήθηκε αυτό το βοήθημα. Επιδιώκει να σας εμπλουτίσει τις γνώσεις γύρω από τις ιδιαίτερες συνθήκες, κάτω από τις οποίες γράφτηκε κάθε μία από αυτές, αλλά και τις πνευματικές προεκτάσεις που κρύβει κάθε μία από τις αλήθειές τους. Παράλληλα, το βοήθημα αυτό περιλαμβάνει και παιδαγωγικά εργαλεία, όπως τα έχει διαμορφώσει η

σύγχρονη παιδαγωγική για την ευαίσθητη αυτή ηλικία. Το ζητούμενο είναι, θεμελιώδεις αλήθειες της Χριστιανικής πνευματικότητας να γίνουν κατανοητές με βιωματικό τρόπο από αυτή την τόσο μικρή και ευαίσθητη ηλικία.

Παρά τη μεγάλη προσπάθεια που καταβλήθηκε, το έργο θα παραμείνει ατελές, αν δεν συνοδευτεί με τον δικό σου ζήλο, τη διαρκή προσωπική σου αναζήτηση νέων παιδαγωγικών ιδεών, εργαλείων και μεθόδων, κυρίως όμως τη διαρκή αύξηση της αγάπης σου για την Εκκλησία και τη ζωή της. Στην πίστη μας, η αλήθεια δεν είναι μόνον προϊόν γνώσης ή μεθόδου. Είναι κυρίως αποτέλεσμα σχέσης με το πρόσωπο του ζωντανού Θεού και ολόψυχης παράδοσης του εαυτού μας στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας. Αυτός είναι και ο τελικός στόχος κάθε κατηχητικής δράσης, τόσο για διδάσκοντες όσο και για διδασκόμενους.

Σε προτρέπουμε, λοιπόν, να επιδοθείς σε ένα πολύπλευρο Κατηχητικό έργο, συνοδευμένο κυρίως από αγάπη προς τα παιδιά. Είσαι γι' αυτά δάσκαλος, Κατηχητής, κυρίως όμως πρότυπο. Το ζωντανό σου παράδειγμα θα επαληθεύσει την αλήθεια των λόγων σου. Ας γίνει λοιπόν η αποστολή σου αιτία και της δικής σου πνευματικής προκοπής.

Το έργο σου είναι δύσκολο, είναι όμως ευλογημένο από τον Θεό, ο Οποίος γνωρίζει, όχι μόνον να αναπαύει από κόπους, αλλά και να γεμίζει την καρδιά με χαρά, διάθεση και ελπίδα. Είναι αυτά τα οποία έχει όσο ποτέ ανάγκη ο κόσμος.

Η ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

1ο Μάθημα

ΕΝΑΣ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ξεκινάμε σήμερα τη γνωριμία μας με τις υπέροχες ιστορίες του Ευαγγελίου, τις παραβολές. Κυρίως όμως ξεκινάμε, μέσα απ' αυτές, τη γνωριμία μας με έναν μεγάλο δάσκαλο, που δεν είναι άλλος από τον ίδιο τον Χριστό.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να αγαπήσουν τις παραβολές και να συνηθίσουν να αναζητούν το κρυμμένο νόημά τους.
- Να αντιληφθούν πως πίσω από τις παραβολές κρύβεται το θέλημα του Θεού, αλλά και δρόμοι, που μπορούν να οδηγήσουν τον άνθρωπο σε μια χαρούμενη ζωή.
- Να συνδυάσουν τις παραβολές με τη δική τους καθημερινότητα.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Οι παραβολές είναι μικρές ιστορίες, βγαλμένες από την καθημερινότητα. Κάθε μία κρύβει μian αλήθεια. Ο Χριστός μας ήταν σε θέση, με ελάχιστα λόγια, να επισημαίνει καίρια σημεία της διδασκαλίας Του, αλλά και να παρουσιάζει όλα εκείνα τα εμπόδια, που δεν επιτρέπουν στην ψυχή να βρεθεί κοντά στον Θεό.

Σημαντικό πλεονέκτημα των παραβολών είναι πως δεν απευθύνονται σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο. Πολλές από αυτές βέβαια λέχτηκαν με αφορμή μία πράξη ή μία ερώτηση ενός συγκεκριμένου ακροατή. Αντί λοιπόν ο Ιησούς να απευθύνει μία προσωπική κριτική προς αυτόν που τον ρώτησε, και μάλιστα δημοσίως, κατέφευγε σε μία παραβολή με φανταστικούς πρωταγωνιστές, ώστε να επιτρέψει στον άνθρωπο να ωφεληθεί, χωρίς να αντιδράσει. Η διαδικασία αυτή, πέρα από τη θεολογική διάσταση, μας προσφέρει και μία αποτελεσματική παιδαγωγική μέθοδο. Σύμφωνα με αυτήν, απαλλάσσουμε το παιδί από το βάρος μιας προσωπικής κριτικής και το διευκολύνουμε να κρίνει τον εαυτό του μόνο του. Συγχρόνως, του υποδεικνύουμε με διακριτικό τρόπο τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Οι παραβολές είναι μικρές ιστορίες, που κρύβουν όμως μεγάλες αλήθειες.
- Ο Χριστός είναι ένας σοφός Δάσκαλος, γεμάτος αγάπη.
- Κάθε παραβολή κρύβει ένα μυστικό.
- Οι παραβολές μάς δείχνουν δρόμους που μας φέρνουν κοντά στον Χριστό.

Υλικά Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα τα παιδιά θα χρειαστούν τις μπογιές τους, για να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι, εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Παραβολές, αλήθεια, δάσκαλος, Χριστός, μυστικό.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Πολλές από τις παραβολές θα μπορούσαν να έχουν ως πρωταγωνιστές σημερινούς ανθρώπους. Αυτή είναι και η μεγάλη τους δύναμη: Αναφέρονται σε συμπεριφορές διαχρονικές έτσι, ώστε να προσαρμόζονται σε κάθε εποχή. Η φιλαργυρία, η μετάνοια, η αχαριστία, η υποκρισία και όλα τα άλλα πάθη, που επισημαίνουν, μπορούν να δώσουν την αφορμή για μεταφορά στο παρόν. Εναπόκειται σε μας να κάνουμε αυτή τη μεταφορά, διατηρώντας όλη την αλήθεια και τα μηνύματα που περιέχουν.
- Πρέπει να ενθαρρύνουμε τα παιδιά να νιώσουν πως συμμετέχουν σε κάθε παραβολή. Αυτό θα τα βοηθήσει να προσεγγίσουν με βιωματικό τρόπο τις αλήθειές της.

Είναι τόσο άμεσοι και τόσο καθημερινοί οι χαρακτήρες τους, που η διαδικασία αυτή δεν είναι καθόλου δύσκολη. Επιπλέον, οι παραβολές, με τον τρόπο αυτό, εντυπώνονται στην καρδιά του παιδιού και χαράσσονται ανεξίτηλα στη μνήμη, προσφέροντας πρότυπα συμπεριφοράς.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Το Ευαγγέλιο. Αν είναι δυνατόν, μάλιστα, το Ευαγγέλιο από το Ιερό. Τα παιδιά πρέπει να το συνδέσουν με τις ιστορίες της φετινής χρονιάς και να το θεωρούν ένα βιβλίο-θησαυρό.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

Ζητάμε από τα παιδιά να μας πουν ένα μικρό παραμύθι που τα εντυπωσίασε. Αναζητούμε μαζί τους το κρυμμένο δίδαγμα. Με αυτόν τον τρόπο, τα βάζουμε σιγά-σιγά στη διαδικασία ερμηνείας των παραβολών που θα διδαχτούν φέτος.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Μπορούμε να αναφερθούμε και να δείξουμε εικόνες ή βίντεο με την κατασκευή περίτεχνων σταυρών, ή άλλων λειτουργικών αντικειμένων, όπως η καρπάνα.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Παραβολή-μικρή ιστορία, δάσκαλος-Χριστός.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Σε μία ιστορία ή ένα παραμύθι, που επιλέξαμε για σήμερα, ρωτάμε τα παιδιά ποιος είναι ο ρόλος, με τον οποίον βρήκαν να έχουν τη μεγαλύτερη σχέση. Τα ενθαρρύνουμε να μας πουν αν θα αντιδρούσαν διαφορετικά, αλλά και ποια συναισθήματα τους προκαλεί η εξέλιξη της ιστορίας.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

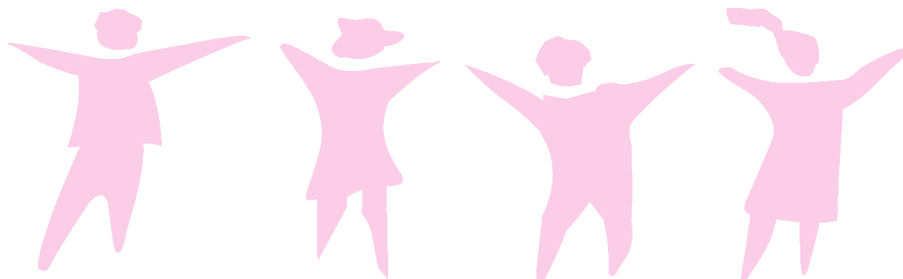
Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Π (Πι)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΠΑΡΑΒΟΛΗ. Είναι η λέξη που θυμίζει στα παιδιά τις υπέροχες ιστορίες, που θα ακούσουν φέτος.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Σήμερα ξεκινήσαμε τις παραβολές. Είναι αυτές οι ιστορίες, που διηγήθηκε ο Χριστός, προκειμένου να κάνει κατανοητές, σε απλούς ανθρώπους, μεγάλες αλήθειες. Είναι το πιο παιδαγωγικό εργαλείο του Ευαγγελίου και αποτελούν τον καλύτερο τρόπο να αγαπήσουν τα παιδιά τον Λόγο του Θεού. Πολλές από αυτές βρίσκουν εύκολα εφαρμογή στη δική μας καθημερινότητα. Αν μάλιστα τις γνωρίζουμε, είναι βέβαιο πως σε πολλές περιπτώσεις θα βρούμε πολλές ευκαιρίες να τις αναφέρουμε. Άλλωστε, αυτή είναι η μέθοδος που ακολουθήθηκε κατά τη συγγραφή του βιβλίου τους. Με τις παραβολές, έχουμε την ευκαιρία να «αλατίσουμε» τον λόγο μας και να εμπλουτίσουμε τις συμβουλές και τις υποδείξεις μας, των οποίων η διαρκής στείρα επανάληψη δεν φέρνει πάντα τα επιθυμητά αποτελέσματα.

2ο Μάθημα

ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι πολύ συνηθισμένο στα παιδιά να μετράνε την αξία τους παρατηρώντας τις επιτυχίες ή τις αποτυχίες των άλλων παιδιών. Η σημερινή παραβολή χρησιμοποιεί μία συνηθισμένη εργασία εκείνης της εποχής (την καλλιέργεια του αμπελιού), για να δείξει στους ανθρώπους πως ο Θεός είναι Αυτός που μας μετράει και μας αξιολογεί.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως η απασχόληση με το τι κάνουν οι άλλοι φέρνει ταραχή στην καρδιά και τους ανθρώπους σε σύγκρουση.
- Να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στον Θεό.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός επιδιώκει να συγκεντρώσει όλη την προσπάθεια και όλη την προσοχή των ανθρώπων στο πρόσωπό Του. Πρώτα, χρησιμοποιεί την έννοια της «κλήσης», προκειμένου να θυμίσει σε κάθε άνθρωπο πως ο Θεός τον καλεί προσωπικά στον αμπελώνα Του, που δεν είναι άλλος από την κοινωνία της κάθε εποχής, που περιμένει τη βελτίωσή της από εκείνους που πιστεύουν στον Χριστό και στη σωτηρία που φέρνει στους ανθρώπους.

Στην εξέλιξη της παραβολής, ο Χριστός επιδιώκει να απαλλάξει τους ακροατές Του από το μεγάλο ελάττωμα να απασχολούνται με τη ζωή των άλλων ανθρώπων. Βέβαια, στην παραβολή αυτή το κίνητρο φαίνεται σωστό: Η δικαιοσύνη. Αυτό όμως είναι ένα πρόσχημα. Το βαθύτερο κίνητρο είναι ο εγωισμός που, χωρίς να δηλώνεται ευθέως, καθιστά τον άνθρωπο κριτή των ανθρώπων, εκτοπίζοντας έτσι τον ίδιο τον Θεό.

Όλα οδηγούν στην καταπολέμηση ενός μεγάλου πάθους, του πάθους του φθόνου. Ο Κύριος το χτυπά στη ρίζα του, προτρέποντας τους ανθρώπους να αισθάνονται διαρκώς υπόλογοι μόνον στον Θεό, ώστε να συνειδητοποιούν διαρκώς την ανεπάρκειά τους και να γίνονται επεικέστεροι με τους συνανθρώπους τους.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Ο Χριστός μάς θέλει φίλους και συνεργάτες Του.
- Δεν κρίνουμε ποτέ τους άλλους.
- Μόνον ο Θεός δίνει αυτό που δικαιούται ο καθένας .
- Η αγάπη του Θεού είναι ίδια για όλους.

Υλικά Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα ο αμπελώνας μάς δίνει την αφορμή για γνωριμία με το σταφύλι, το κρασί, αλλά και με το Μυστήριο της Θείας Κοινωνίας.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι, εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Αμπελώνας, πρόσκληση, εργάτες, αμοιβή.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Πόσες φορές έχουμε στραμμένη την προσοχή μας στο τι κάνει ο άλλος και αν είναι δίκαιη η ανταμοιβή του, είτε σε βαθμούς, είτε σε έπαινο;
- Πόσες φορές νομίζουμε πως μόνον εμείς ξέρουμε τι είναι το δίκαιο για τους άλλους;
- Αμπελώνας μπορεί να είναι κάθε χώρος (η τάξη, η παρέα, το σπίτι), όπου ο Θεός μας καλεί να συμμετάσχουμε στο έργο Του.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Ένα τσαμπί σταφύλι ή ένα μπουκάλι κρασί θα δημιουργούσε στα παιδιά τη βιωματική σύνδεση με τις εικόνες της παραβολής.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Συνδυάζουμε το αμπέλι με το κρασί, μέσα από εικόνες του τρύγου. Συνδυάζουμε το κρασί με την Θεία Κοινωνία, παρουσιάζοντάς τους το Άγιο Δισκοπότηρο.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

A. Εξηγούμε το νόημα των παροιμιών του βιβλίου.

B. Αναζητούμε τραγούδια της παράδοσής μας για το αμπέλι και τον τρύγο. Το τραγούδι του βιβλίου ή κάποιο άλλο που βοηθάει την κατανόηση των σημερινών μηνυμάτων και αφήνει αφορμές για συζήτηση ή δραστηριότητες.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σπκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να προέρχεται από αρκετούς τύπους της διήγησης: Ένα αμπέλι και δίπλα ένα παλάτι. Χάρτινες φιγούρες με τους εργάτες.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μία ευκαιρία για αναφορά στις δουλειές του αμπελιού και τη διαδικασία παραγωγής κρασιού.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Αμπελώνας-κόσμος, η αναζήτηση των εργατών-το κάλεσμα του Χριστού, εργάτες-εμείς και ο κάθε άνθρωπος, αμοιβή-η χαρά και η ουράνια Βασιλεία.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Α. Ένα παιδί αναλαμβάνει τον ρόλο του ιδιοκτήτη του αμπελώνα και παι-

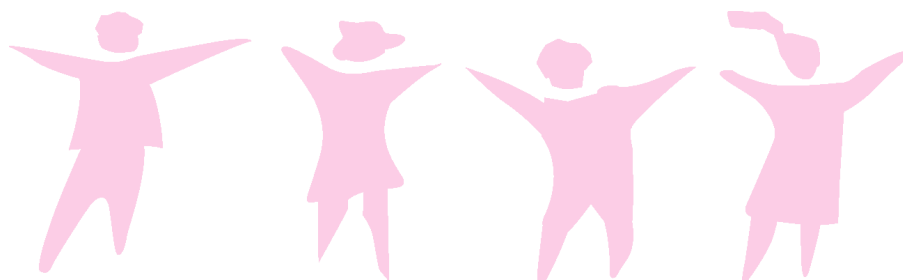
διά έρχονται να πάρουν την αμοιβή τους. Πόσο αδικημένοι αισθάνονται οι πρώτοι εργάτες;

Β. Ακόμη, σήμερα γνωρίζονται και τα παιδιά μεταξύ τους. Τα παιδιά μαζεύονται σε μια πλευρά της αίθουσας παριστάνοντας ένα μεγάλο βουνό. Το κάθε παιδί που λέει το όνομά του στέκεται απέναντι από το βουνό και φωνάζει το όνομά του, και περιμένει να ακούσει την πτώση του ονόματός του που την επαναλαμβάνουν όλα μαζί τα παιδιά που παριστάνουν το βουνό. Η διαδικασία συνεχίζεται μέχρι να ακουστούν όλα τα ονόματα.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μία ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Α (άλφα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΑΜΠΕΛΩΝΑΣ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά, πως ο κόσμος περιμένει κάθε στιγμή το έργο μας, τη συμμετοχή μας, την καλή μας συμπεριφορά. Το μάθημα μπορεί να λήξει με ένα κέρασμα με γλυκό σταφύλι, που έχεις ήδη ετοιμάσει.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή του αμπελώνα δίνει στα παιδιά τη δυνατότητα να συγκεντρώσουν την προσοχή τους στα δικά τους καθήκοντα και να απαλλαγούν από την απασχόληση με τις επιδόσεις των άλλων. Είναι ένα πρώτο βήμα αντιμετώπισης μιας επιζήμιας πνευματικά συμπεριφοράς, που πολλές φορές χαρακτηρίζει και τον κόσμο των μεγάλων. Μια τέτοια στάση δίνει την πρώτη ύλη ενεργοποίησης του φθόνου, που τόσο ταραχή φέρνει στην ψυχή. Από την άλλη, καθήκον όλων μας, γονέων και δασκάλων, είναι να μην σκανδαλίζουμε τα παιδιά μας με διακρίσεις και αδικίες. Η έννοια της δικαιοσύνης είναι πολύ ανεπτυγμένη σ' αυτές τις ηλικίες, γεγονός που πρέπει να το εκμεταλλευτούμε για καλό. Ο Θεός είναι Θεός δικαιοσύνης, μαζί και αγάπης. Αυτό που πρέπει να τονίζουμε είναι πως πολλές φορές δεν ξέρουμε όλα τα στοιχεία που Εκείνος λαμβάνει υπ' όψιν για τη πάντα δίκαιη κρίση Του.

3ο Μάθημα

Ο ΚΑΛΟΣ ΣΠΟΡΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ακόμη μία γεωργική εργασία χρησιμοποιεί ο Χριστός, προκειμένου να μας μιλήσει για πνευματικά θέματα. Αυτή τη φορά, κεντρική ιδέα είναι η υποδοχή, που επιφυλάσσει η κάθε ανθρώπινη ψυχή στον Λόγο του Θεού.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως ο Λόγος του Θεού μπορεί να μεταβάλει την ψυχή μας σε ένα ανθισμένο περιβόλι.
- Ο Λόγος του Θεού από μόνος Του δεν θα καταφέρει να μας βοηθήσει, αν εμείς δεν ετοιμαστούμε κατάλληλα για να Τον υποδεχτούμε
- Πολλά είναι εκείνα που μπορεί να εμποδίσουν τον Λόγο του Θεού να δώσει καρπό στην καρδιά μας. Σημασία έχει να τον κάνουμε το πρώτο πράγμα στη ζωή μας.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή του καλού σποριά, ο Χριστός επιθυμεί να μας δείξει πως ο λόγος του Θεού δεν δρα αυτόματα στην ανθρώπινη ψυχή. Χρειάζεται η κατάλληλη προετοιμασία, κυρίως όμως η προσήλωση της καρδιάς στο πρόσωπο του Χριστού και κατά συνέπεια στον λόγο Του και το παράδειγμά Του.

Όλα εκείνα, που πνίγουν τον λόγο του Θεού, είναι ουσιαστικά οι κοσμικές μέριμνες και η δευτερεύουσα σημασία που δίνουμε στη συνάντηση με τον Χριστό. Ο Χριστός επισημαίνει τον κίνδυνο να γίνει η πίστη ένα από τα πολλά της ζωής. Στην περίπτωση αυτή, ο Χριστός μάς προειδοποιεί πως καρποφορία δεν θα δούμε.

Είναι σημαντικό να ταυτιστούμε όχι μόνον με κάποιον που δέχεται τον λόγο του Θεού. Εμείς, ως κατηχητές, εκπαιδευτικοί, γονείς, έχουμε και τον ρόλο του σποριά. Έχει σημασία να αναρωτηθούμε από πού θα εξασφαλίσουμε τον σπόρο. Όλοι, κυρίως όμως όσοι ασχολούνται με αγροτικές δουλειές, γνωρίζουν πως ο σπόρος της σποράς προέρχεται από μία καρποφορία, μία καλή σοδειά. Διπλή λοιπόν η ευθύνη μας: Από τη μια, πρέπει να φροντίσουμε για την καρποφορία της ψυχής μας, από την άλλη, έχουμε την υποχρέωση εξασφάλισης περισσέυματος σπόρου για να σπείρουμε εμείς λόγο Θεού στις παιδικές καρδιές.

Το μήνυμα
(Πάντα μια μικρή
και απλή πρόταση)

- Ο λόγος του Θεού γεμίζει χαρά την ψυχή μας.
- Ο λόγος του Θεού πρέπει να βρει μία έτοιμη καρδιά.
- Κάθε στιγμή, η καρδιά μας μπορεί να μην είναι έτοιμη και μπορεί να φτάσει στο σημείο να πνίξει τον σπόρο του λόγου του Θεού.

Υλικό Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, ο σποριάς μάς δίνει την αφορμή για γνωριμία με τους σπόρους της γης και πώς τους χρησιμοποιούμε στην Εκκλησία μας.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι, εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Σποριάς, χωράφι, καρπός, ζιζάνια, τα πουλιά, αγκάθια, μαλακό χώμα.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Ο δάσκαλός μας, ο κατηχητής μας, η μητέρα ή ο πατέρας μας είναι οι σποριάδες της δικής μας ζωής. Προσέχουμε τα λόγια τους; Εφαρμόζουμε τις συμβουλές τους στη ζωή μας;
- Πολλές φορές, βλέπουμε και ακούμε αντίθετα με αυτά που μας διδάσκουν οι κατηχητές μας ή οι δάσκαλοί μας. Αν δεν προσέξουμε, ο καλός σπόρος που σπέρνουν στην καρδιά μας αυτοί που μας αγαπούν και μας λένε το σωστό, θα πνιγεί. Από μας εξαρτάται να προφυλάξουμε τον σπόρο αυτό.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Μια φούχτα σπόροι θα μπορούσαν να αποτελέσουν μία καλή εισαγωγή στο μάθημα. Ακόμη, η ιστορία, καθώς συνδυάζει την ανακύκλωση με τα σημερινά μηνύματα, μας δίνει τη δυνατότητα να ξεκινήσουμε από ένα ασήμαντο ανακυκλώσιμο αντικείμενο.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Συνδυάζουμε τους σπόρους με εικόνες δημητριακών, τον θερισμό, το άλεσμα. Συνδυάζουμε ακόμη τους σπόρους με το πρόσφορο, τα κόλλυβα κ.λπ.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

A. Εξηγούμε το νόημα των παροιμιών του βιβλίου.

B. Αναζητούμε τραγούδια της παράδοσής μας για τον θερισμό. Το τραγούδι του βιβλίου ή κάποιο άλλο που βοηθάει την κατανόηση των σημερινών μηνυμάτων και αφήνει αφορμές για συζήτηση ή δραστηριότητες. Η εικόνα του καλού σποριά είναι πολύ συνηθισμένη, είτε σε Βυζαντινή, είτε σε δυτική τεχνοτροπία. Η ανάλυσή της θα μπορούσε να μας δώσει ευκαιρίες για συζήτηση.

Γ. Η ανακύκλωση αποτελεί μία αφορμή για ευαισθητοποίηση σε ένα σύγχρονο θέμα. Η έννοια της καλής γης συνδυάζεται με την προστασία της γης, που αποτελεί δώρο του Θεού.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά, και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα, ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαραστή το χωράφι και μία μεγάλη χάρτινη φιγούρα τον σποριά. Σε καρτέλες θα μπορούσαν να εμφανιστούν όλα εκείνα που πνίγουν τον λόγο του Θεού.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μία ευκαιρία για αναφορά στις δουλειές του θερισμού, του αλωνίσματος και του αλέσματος.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Γεωργός-Χριστός, χωράφι-η ανθρώπινη καρδιά, σπόρος-ο λόγος του Θεού, ζιζάνια-οι καθημερινές απασχολήσεις.

Παιχνίδι ρόλων

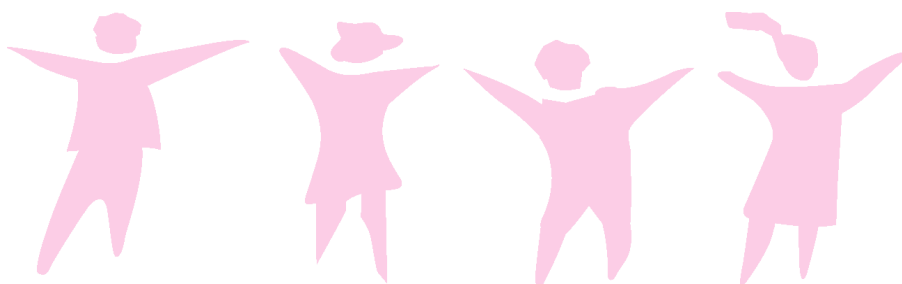
Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ένα παιδί αναλαμβάνει το ρόλο του σποριά. Τι ελπίζει για τη σπορά του, τι φοβάται, πώς αισθάνεται, βλέποντας τον σπόρο του να πηγαίνει χαμένος;

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Λ (λάμδα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΛΟΓΟΣ ΘΕΟΥ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά πως, μόνον με αυτό, η ψυχή μας απολαμβάνει τους καρπούς της χαράς, της γαλήνης και της αγάπης, αρκεί να είμαστε έτοιμοι να τον υποδεχτούμε.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή του καλού σποριά έδωσε στα παιδιά την εικόνα του Χριστού που ρίχνει στις καρδιές μας τον σπόρο των δωρεών Του. Φαερώνει όμως και την ευθύνη του κάθε ανθρώπου να προφυλάξει αυτόν τον σπόρο, ώστε να λάβει τον καρπό του. Έχουμε τη δύναμη να πνίξουμε τον σπόρο. Τα πάθη μας, οι έννοιες μας, η σκληρή μας καρδιά δεν επιτρέπουν στον σπόρο να καρπίσει. Και όσον αφορά εμάς τους μεγαλύτερους, μας στερεί από σπόρο, που έχουμε καθήκον να σπείρουμε στις καρδιές των παιδιών μας. Διότι, είμαστε συνεργάτες στο έργο του Χριστού. Έτσι και η ευθύνη μας είναι διπλή.

4ο Μάθημα

Ο ΣΤΟΡΓΙΚΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή του στοργικού πατέρα, ή αλλιώς, του ασώτου υιού, είναι μία από τις γνωστότερες και πιο διαχρονικές παραβολές του Ευαγγελίου. Και δικαιολογημένα. Οι αντιπροσωπευτικοί χαρακτήρες, οι μεταλλαγές και οι αντιδράσεις τους, επιτρέπουν την πολλαπλή ωφέλεια των ακροατών όλων των ηλικιών.

Λίγοι γνωρίζουν πως η παραβολή ουσιαστικά έχει για κύριο πρωταγωνιστή τον μεγαλύτερο γιο, τον οποίο ο Χριστός ταυτίζει με τους Φαρισαίους. Η πιο συνηθισμένη προσέγγιση έχει βέβαια να κάνει με την μετάνοια του μικρού γιου και τη συγχωρητικότητα του Πατέρα. Εδώ θα το προσεγγίσουμε από τη μεριά της σκληροκαρδίας του μεγαλύτερου γιου, πάνω στην οποία έχει δομηθεί και η ιστορία του βιβλίου.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως ο Θεός είναι ένας στοργικός πατέρας, που νοιάζεται εξίσου για όλα τα παιδιά Του.
- Να μπορέσουν να προσεγγίσουν την οπτική γωνία του Θεού απέναντι στον αμαρτωλό και να γίνουν όσο το δυνατόν περισσότερο έτοιμα να γίνουν μια ανοιχτή αγκαλιά για τον μετανιωμένο.
- Να εντοπίσουν το λάθος εκείνων, που επιμένουν να βλέπουν τους αν-

θρώπους σαν δικαστές και όχι σαν αδελφούς.

- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Θεολογικό πλαίσιο Η παραβολή θα μπορούσε να ονομάζεται «παραβολή του σκληρόκαρδου αδελφού». Ο Χριστός την απευθύνει στους ακροατές Του, κυρίως όμως στους Φαρισαίους, οι οποίοι δυσανασχετούν, όταν Τον βλέπουν να συναναστρέφεται αμαρτωλούς.

Κάθε χαρακτήρας δίνει ένα πλουσιότατο υπόβαθρο για ανάλυση και πνευματική ωφέλεια. Ο Πατέρας-Θεός είναι εκείνος που πάντα περιμένει την επιστροφή του παραστρατημένου παιδιού του, ο μικρός γιος διακρίνεται για την γενναιότητά του να επιστρέψει, ο μεγάλος γιος δεν μπορεί να δεχτεί την επιστροφή του αδελφού του, χωρίς να συνοδευτεί από συνέπειες.

Βασική επίδιωξη της παραβολής είναι να πειστούμε για το πόσο διαφορετικά κριτήρια έχει ο Θεός στην κρίση Του, από αυτά που συνήθως έχουν οι άνθρωποι. Και ας θυμόμαστε πως τα συμπτώματα αυτά δεν αφορούν μόνον ένα περιβάλλον της Παλαιάς Διαθήκης. Η σκληροκαρδία και η απόρριψη του μετανιωμένου στο όνομα μιας ανθρώπινης δικαιοσύνης είναι σύμπτωμα όλων των εποχών, που βρίσκει έδαφος σε κάθε ανθρώπινη ψυχή, η οποία δεν έχει αγάπη.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Ο Θεός είναι ένας στοργικός πατέρας.
- Ο Θεός είναι πάντα έτοιμος να συγχωρήσει τα λάθη μας.

- Όποιος αγαπάει τον Θεό, πρέπει να μάθει να αγαπάει και τους ανθρώπους, με τον τρόπο που εκείνος τους αγαπάει.
- Είμαστε πάντα έτοιμοι να στηρίξουμε εκείνον που έσφαλε.

Υλικό

Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, το δαχτυλίδι που δίνει ο πατέρας στον άσωτο γιο όταν επιστρέφει, προσφέρει μία ευκαιρία για μία αντίστοιχη κατασκευή.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι, εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Πατέρας, αμαρτία, επιστροφή, δαχτυλίδι, ξυλοκέρατα, μετάνοια, σκληροκαρδία.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Η σημερινή ιστορία δίνει μιας πρώτης τάξεως αφορμή να προβληματίσουμε τα παιδιά για τις αντιδράσεις τους, όταν ο συμμαθητής τους, ο φίλος τους, ακόμη και ο αδελφός τους, παρουσιάζεται μετανιωμένος. Τα συναισθήματα της ιστορίας είναι πολύ συνηθισμένα

στην καθημερινότητα των παιδιών. Κυρίως με το δεδομένο του πολύ αυξημένου αισθήματος δικαιοσύνης σ' αυτήν την ηλικία, οι αντιδράσεις των παιδιών θα θυμίζουν πολλές φορές εκείνες του μεγαλύτερου γιου.

- Με κάθε τρόπο, η καταπολέμηση αυτής της σκληρής συμπεριφοράς πρέπει να συνδυαστεί με τη διαρκή επικοινωνία του παιδιού με τον Θεό. Πρέπει να αποδεχτούμε πως μόνον ένας πνευματικός αγώνας και η προσευχή είναι σε θέση να αλλάξουν τη ματιά μας και κυρίως την καρδιά μας.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Η εικόνα ενός λαμπρού παλατιού ή ενός χοιροστασίου και η μεταξύ τους αντίθεση, αποτελεί μια καλή αφορμή για να αρχίσει μια συζήτηση.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

Ανοίγουμε μια συζήτηση για τον ρόλο του πατέρα στο σπίτι. Εκτιμούμε την προσφορά του. Επεκτείνουμε τη συζήτηση στον λόγο που αποκαλούμε «πατέρα» ένα Ιερέα. Καταλήγουμε στο «Πάτερ ημών» που απευθύνεται στον Θεό.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σπκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα, δύο χρωματισμένα χαρτόνια θα μπορούσαν να αναπαριστούν τους δύο χώρους και τρεις χάρτινες φιγούρες τους τρεις πρωταγωνιστές.

Διαθεματική προσέγγιση

Η σημερινή παραβολή δίνει μια αφορμή, για τη θέση που είχαν οι Φαρισαίοι στην τότε κοινωνία και τη νοοτροπία τους, την οποία ο Χριστός επικρίνει. Είναι οι γνώστες του Νόμου, γνωρίζουν όλες τις διατάξεις και τους κανόνες, είναι οι κριτές της καθημερινότητας των ανθρώπων, έχουν την ακρίβεια των κανόνων πάνω από την αγάπη για τους ανθρώπους.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Πατέρας-Θεός, άσωτος-ο κάθε αμαρτωλός, μεγάλος γιος-ο καθένας μας, που δεν δέχεται με αγάπη τον μετανιωμένο, ξυλοκέρατα-οι μικρές χαρές που μας δίνει η αμαρτία, σε σύγκριση με τον πλούτο της χαράς που υπάρχει μέσα στο πατρικό σπίτι, πατρικό σπίτι-η Εκκλησία.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ένα παιδί αναλαμβάνει τον ρόλο του μεγάλου γιου. Πώς αντιδρά, όταν επιστρέφει ο μετανιωμένος; Έχει δίκιο; Σε τι κάνει λάθος; Συνδυάζουμε τη δραστηριότητα αυτή με την ιστορία.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

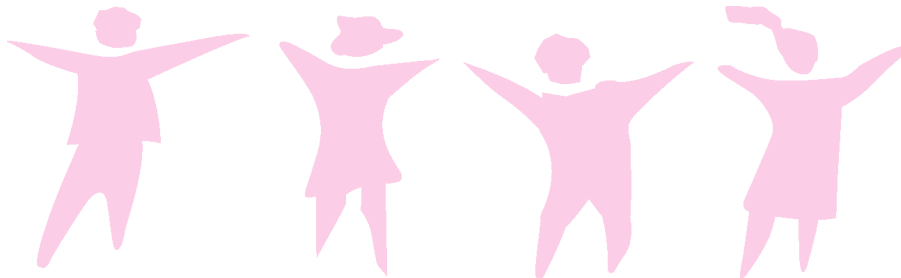
Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Π (Πι)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΠΑΤΕΡΑΣ. Είναι η μορφή, που θυμίζει στα παιδιά πως η δικαιοσύνη πάει μαζί με την αγάπη.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή αποτελεί για πολλούς τη συμπύκνωση όλης της χριστιανικής διδασκαλίας. Είναι η ιστορία, που θυμίζει τον πάντα ανοιχτό δρόμο, ο οποίος οδηγεί στην αγκαλιά του Θεού. Και ο δρόμος αυτός είναι η μετάνοια. Για μας όμως, τους μεγαλύτερους, δίνει επιπλέον πρότυπο γονιού, που ξέρει να συγχωρεί, να δέχεται την επιστροφή, να μιλά πολλές φορές με τη σιωπή του, να κρατά ανοιχτό τον δρόμο της επιστροφής. Τα παιδιά πρέπει να ξέρουν πως ένα σπίτι πάντα τα περιμένει.

5ο Μάθημα

ΟΙ ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΔΕΙΠΝΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή αυτή αφορά τους διασπασμένους ανθρώπους στα δευτερεύοντα της ζωής, που όμως χάνουν τις ευκαιρίες να αποκτήσουν και να γευθούν τα σημαντικά και τα αιώνια. Κεντρική ιδέα είναι η ετοιμότητα που πρέπει να έχουμε στις προσκλήσεις που καθημερινά μας κάνει ο Θεός.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να αντιληφθούν πως εκείνα θα αποφασίσουν το πού θα εστιάσουν την προσοχή τους και τι θα θεωρήσουν σημαντικό και τι δευτερεύον.
- Καθημερινά ο Χριστός μας καλεί να καταστήσουμε το θέλημά Του κύριο μέλημα στη ζωή μας.
- Η σημερινή παραβολή θα μπορούσε να συνδυαστεί με τη Θεία Λειτουργία. Είναι ένα πρώτο βήμα, ώστε, μια φορά την εβδομάδα, να έχουν ως κύριο έργο τη συμμετοχή στο μεγαλύτερο από τα Μυστήρια της Εκκλησίας μας.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή των καλεσμένων στο δείπνο, ο Χριστός καλεί τους ανθρώπους να δημιουργήσουν μέσα τους μια κλίμακα προτεραιοτήτων. Όπως πάντα, οι άνθρωποι εγκλωβίζονται στα καθημερινά και στερεούουν πνευματικά. Αυτό που ονομάζουμε πίστη, δεν είναι απλώς κάτι ανάμεσα σε όλα τα άλλα. Αντίθετα, πρέπει να αποτελεί το κύριο, το πιο σημαντικό, εκείνο, που για χάρη του, είμαστε έτοιμοι να αποκολληθούμε από μέριμνες, οι οποίες, τελικά, ποτέ δεν τελειώνουν.

Η παραβολή έχει και μία άλλη διάσταση. Χτυπάει την αλαζονεία των Φαρισαίων και όλου του Εβραϊκού λαού να θεωρούν τους εαυτούς τους τα αγαπημένα παιδιά του Θεού. Στα λόγια του Χριστού βλέπουμε το ενδεχόμενο, ο Θεός να αναζητάει τα υπόλοιπα έθνη, εξαιτίας της χλιαρότητας της πίστης εκείνων που ήδη έχει καλέσει κοντά Του.

Αυτή η αυτοπεποίθηση αυτών που θεωρητικά ανήκουν στην Εκκλησία του Χριστού αποτελεί διαχρονικό κίνδυνο. Συναντούμε και πάλι τη Φαρισαϊκή αλαζονεία, την οποία ο Χριστός επικρίνει σε όλες τις μορφές της. Ο άνθρωπος που έχει αυτονόητη τη σχέση του με τον Θεό, χωρίς προσπάθεια, ταπείνωση και ευγνωμοσύνη, καταδικάζει τον εαυτό του σε μείωση της θέσμης της πίστης του, σε αντίθεση με κάποιον που συναντά τον Θεό μετά από στέρηση και αδιέξοδα.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Κάθε Κυριακή ο Χριστός μάς καλεί σ' ένα γιορτινό τραπέζι.
- Τίποτε δεν μπορεί να είναι σημαντικότερο από την πρόσκληση του Θεού.
- Η σχέση μας με τον Θεό ζητά όλη μας την καρδιά και όλη την προσοχή μας.

Υλικά Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, η ιστορία μας μάς δίνει μια αφορμή να ασχοληθούμε με τις γαντόκουκλες.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Δείπνο, πρόσκληση, δικαιολογίες, κλητοί, εκλεκτοί.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Η καθημερινότητα είναι γεμάτη ευκαιρίες σχέσης με τον Θεό. Η κυριότερη είναι η Θεία Λειτουργία. Μεγάλη ευκαιρία όμως είναι και η προσευχή. Πόσο σημαντική πράξη στην καθημερινότητά μας αποτελεί η προσευχή; Μήπως την υποβιβάζουμε σε μια τυπική διαδικασία, χωρίς να της δίνουμε το περιεχόμενο και τη σημασία που έχει; Και ακόμη, τι νιώθουμε για ανθρώπους που έχουν άλλη πίστη από μας ή δεν έχουν γνωρίσει ακόμη τον Χριστό; Μήπως κάποτε βρεθούμε πιο άξιοι για κάτι, που εμείς το έχουμε από μικροί δικό μας; Γεμίζουμε με ευγνωμοσύνη για τα δώρα που αξιωθήκαμε: Τα δώρα της πίστης και της αγάπης του Θεού, αλλά και της παράδοσής μας, που είναι ένας ορθόδοξος δρόμος συνάντησης μαζί Του;

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Το γιορταστικό δείπνο, δίνει την ευκαιρία να γιορτάσουμε και κάποιο παιδάκι που έχει γενέθλια, ή να κεράσουμε για ένα χαρμόσυνο γεγονός.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Η σημερινή παραβολή προσφέρει ευκαιρία για μια πρώτη γνωριμία με τα υλικά της Θείας Λειτουργίας.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. **Εξηγούμε** το νόημα των παροιμιών του βιβλίου.
- B. **Αναζητούμε** τραγούδια της παράδοσής μας για το γλέντι.
- Γ. **Συνδυάζουμε** το δείπνο της παραβολής με τον Μυστικό Δείπνο του Χριστού. Στη διάθεσή μας έχουμε πολλές σχετικές εικόνες, καθώς και έναν εύκολο ύμνο, π.χ., «Του Δείπνου Σου του Μυστικού».

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά το παλάτι και μια μεγάλη χάρτινη φιγούρα τον οικοδεσπότη. Σε καρτέλες θα μπορούσαν να εμφανιστούν όλοι εκείνοι, που αρνούνται να παρευρεθούν.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία για αναφορά στην ανάγκη, που έχουν οι ηλικιωμένοι για συντροφιά.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν, ποιο μέρος το μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Οικοδεσπότης-Χριστός, παλάτι-Εκκλησία, προσκεκλημένοι
-όλοι εμείς, φτωχοί-όσοι ακόμη δεν γνώρισαν τον Χριστό,
δείπνο-η Θεία Λειτουργία.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ένα παιδί αναλαμβάνει τον ρόλο του άρχοντα. Πώς αισθάνεται για την απόρριψη της πρόσκλησής του; Πώς αντιδρά και τι περιμένει από τους φτωχούς;

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Δ (δέλτα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΔΕΙΠΝΟ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά την πρόσκληση του Χριστού να συμμετάσχουμε στην αγάπη και τη χαρά Του.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή μάς υπενθυμίζει την ανάγκη να στηρίζουμε καθημερινά μέσα μας την πίστη που κληρονομήσαμε. Χρειάζεται χρόνος και διάθεση. Τα παιδιά μας, μάς παρατηρούν και εύκολα θα καταλάβουν αν η σχέση μας με τον Θεό περιορίζεται σε μια τυπική εφαρμογή κάποιων υποχρεώσεων ή γεμίζει καθημερινά όλη μας την ύπαρξη. Στην παραβολή αυτή, μπορεί και να είμαστε οι υπηρέτες που στέλνει ο οικοδεσπότης, για να καλέσουν τους φτωχούς. Μεταφέρουμε, βέβαια, μια πρόσκληση στα παιδιά μας, έχει όμως σημασία και ο τρόπος, το ύφος, κυρίως όμως τα συναισθήματα που εκπέμπουμε την ώρα αυτή της μεταφοράς. Την πρώτη εντύπωση για το τι συμβαίνει μέσα σ' εκείνο το αρχοντικό θα σχηματίσουν τα παιδιά μας από μας. Είμαστε η πρώτη εμπειρία τους από το δείπνο της χαράς. Πρέπει να την επαληθεύσουμε με τη ζωή μας.

6ο Μάθημα

ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή αυτή δεν είναι από τις πολύ γνωστές. Ίσως γιατί δεν φαίνεται μια άμεση σύνδεση με την καθημερινότητά μας. Κι όμως: Η σημερινή ιστορία του βιβλίου μας καταφέρνει να την κάνει επίκαιρη και πολύ διδακτική. Και χρειάζεται πολύ απλός λόγος, ώστε τα βαθύτερα νοήματά της να γίνουν κατανοητά στα μικρά παιδιά μας.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως ο Θεός σπέρνει μέσα στην ψυχή μας καλές σκέψεις, σκέψεις αγάπης, ειρήνης και υπομονής.
- Ο Διάβολος φροντίζει και αυτός να σπείρει στην ψυχή μας. Μόνον που ο σπόρος του είναι σκέψεις κακές, σκέψεις θυμού, καχυποψίας και ταραχής, που δηλητηριάζουν την ψυχή και δεν αφήνουν απερίσπαστο τον άνθρωπο να πραγματοποιήσει έργα καλά.
- Τα παιδιά πρέπει να βεβαιωθούν πως, αργά ή γρήγορα, οι άνθρωποι των κακών σκέψεων θα ξεχωρίσουν από τους άλλους. Και των δύο οι σκέψεις, και των δύο τα έργα, θα φανερωθούν.
- Αποκρούουμε τις κακές σκέψεις, τους λογισμούς, όπως τους ονομάζει η Εκκλησία μας. Μένουμε σταθεροί στο έργο μας και στην πίστη μας.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Θεολογικό πλαίσιο Στην παραβολή αυτή, ο καλός και ο κακός σπόρος έχουν έναν συγκεκριμένο συμβολισμό. Πρόκειται για εικόνες που έχουν να κάνουν με τους λογισμούς και κατ' επέκτασιν με τις πράξεις.

Τα ζιζάνια έχουν περίπου την ίδια έννοια που τους δίνουμε σήμερα: Είναι εκείνοι οι άνθρωποι που μεταδίδουν την ταραχή τους, τον θυμό τους, την καχυποψία τους, ίσως και τη σκόπιμη διαβολή τους σε ένα σύνολο ανθρώπων, οι οποίοι έχουν αναλάβει ένα καλό έργο.

Αργά ή γρήγορα, οι άνθρωποι που σκέφτονται και ενεργούν σαν ζιζάνια θα αποκαλυφθούν. Με ηρεμία, υπομονή και πίστη στη βοήθεια του Θεού, τα ζιζάνια θα ξεχωρίσουν από τον καλό καρπό.

Όσο η καρδιά μας μένει κοντά στον Χριστό, τόσο από αυτήν θα γεννιούνται καλοί λογισμοί, καλός καρπός. Αυτή η σύνδεση καρδιάς και λογισμών αποτελεί ένα από τα βασικά σημεία της Θεολογίας των Πατέρων της Εκκλησίας μας. Το Γεροντικό και όλη η Νηπτική Θεολογία είναι γεμάτα από τη διδασκαλία αυτή. Η καρδιά είναι το κέντρο του ανθρώπου, το σημείο εγκατάστασης του Χριστού κατά το Βάπτισμά μας.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή και απλή πρόταση)

- Κάθε καλό έργο κινδυνεύει από τα ζιζάνια, δηλαδή από κακές σκέψεις ορισμένων ανθρώπων.
- Αργά ή γρήγορα, τα ζιζάνια φανερώνονται.
- Όποιος έχει καθαρή καρδιά αντιμετωπίζει τα ζιζάνια με καλές σκέψεις.

Υλικό Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα η παραβολή μπορεί να γίνει αφορμή να γνωρίσουμε άνθη και καρπούς από συγκεκριμένους σπόρους.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Καλός σπόρος, ζιζάνια, υπομονή, καθαρή καρδιά.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Σε κάθε καλό έργο που αναλαμβάνουμε, πάντα ο Πειρασμός σπέρνει ζιζάνια. Ένα ζιζάνιο μπορεί να είναι η κακή συμπεριφορά ενός συμμαθητή μας, ενός φίλου μας, ακόμη και κακές δικές μας σκέψεις. Σκέψεις απαισιοδοξίας, σκέψεις πως τίποτε καλό δεν θα βγει από την προσπάθειά μας.
- Στην προσευχή μας, ανάμεσα στα άλλα, πρέπει να ζητάμε από τον Θεό να γεμίσει την ψυχή μας με καλές επιθυμίες. Στο Κατηχητικό μαθαίνουμε το θέλημα του Θεού. Αν το ακολουθούμε, ό,τι και αν προσπαθούμε, ο Κύριος θα μας προστατεύει από τα ζιζάνια.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Σήμερα θα μπορούσαμε να δείχναμε στα παιδιά ένα λουλούδι και ένα αγκάθι. Θα τους λέγαμε πως και τα δύο ξεκίνησαν από σποράκια, που δύσκολα τα ξεχωρίζει κανείς.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Εξηγούμε το νόημα των παροιμιών του βιβλίου.
- B. Παρουσιάζουμε μία συνταγή από δημητριακά.
- Γ. Εμβαθύνουμε στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά το χωράφι και δύο μεγάλες χάρτινες φιγούρες, εκείνον που έσπειρε καλό καρπό και εκείνον που έσπειρε ζιζάνια.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία για αναφορά στις δουλειές του θερισμού, του αλωνίσματος και του αλέσματος.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Γεωργός-Χριστός, χωράφι-η ανθρώπινη καρδιά, σπόρος-ο Λόγος του θεού, ζιζάνια-οι κακοί λογισμοί, οι πειρασμοί.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ένα παιδί αναλαμβάνει τον ρόλο εκείνου, που έσπειρε τον κακό σπόρο. Γιατί το κάνει;

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Κ (ΚΑΠΑ)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΚΑΡΔΙΑ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά πως από αυτήν ξεπηδάνε οι σκέψεις μας. Αν είναι καθαρή, η ψυχή μας είναι πάντα γεμάτη καλές επιθυμίες, καλά συναισθήματα για τους ανθρώπους γύρω μας και καλούς λογισμούς.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή των ζιζανίων έδωσε στα παιδιά την εικόνα ενός χωραφιού, που σπέρνεται από τον γεωργό με σπόρο καλό. Είναι όμως εκτεθειμένο και σε κακή σπορά. Χωράφι είναι η καρδιά του κάθε ανθρώπου, ο οποίος δέχεται καλές και κακές επιδράσεις. Γνώμες, εικόνες από την τηλεόραση, κακά παραδείγματα, είναι σε θέση να γεμίζουν με ταραχή την παιδική καρδιά. Γι' αυτό, η διαρκής επαφή του παιδιού με τον Χριστό μέσω της προσευχής, αλλά και όλης της λειτουργικής ζωής, γίνεται αιτία άμυνας και προστασίας. Τα ζιζάνια μπορεί να είναι και εξωτερικά. Στη σχολική ζωή παρουσιάζονται πειρασμοί με τη μορφή ενός συμμαθητή που ενοχλεί, που καταστρέφει, που δυσκολεύει μια καλή προσπάθεια. Στις εμπειρίες αυτές, η σημερινή παραβολή δίνει μία πρώτη απάντηση.

7ο Μάθημα

ΤΩΝ ΤΑΛΑΝΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή των ταλάντων μάς μιλά για τα χαρίσματα που λαμβάνουμε και την ευθύνη που αναλαμβάνουμε απέναντι στους ανθρώπους και τον Θεό. Κρύβει μέσα της δυναμισμό και καταδικάζει την αδράνεια και την αδρανοποίηση των ταλέντων μας, εξαιτίας της δειλίας και της ραθυμίας μας.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν ότι ο κάθε άνθρωπος έχει λάβει από τον Θεό χαρίσματα, για τα οποία έχει ευθύνη.
- Δεν υπάρχει άνθρωπος που δεν έχει κάτι το ξεχωριστό. Όλοι όμως έχουμε την υποχρέωση να το πολλαπλασιάσουμε.
- Σημασία έχει η προσπάθεια. Δεν υπάρχει τίποτε χειρότερο από την απραξία.
- Είναι μεγάλη η χαρά για κάθε άνθρωπο και μεγάλη ωφέλεια για όλους τους ανθρώπους, όταν πολλαπλασιάζονται τα χαρίσματα του καθενός.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός καλεί τους ακροατές του και όλους μας να αναλάβουμε την ευθύνη των χαρισμάτων που έχουμε. Χρησιμοποιεί τον πλούτο για να συμβολίσει όλα τα δώρα που έχουμε λάβει. Τα έχουμε λάβει δωρεάν, η υποχρέωσή μας όμως είναι ο πολλαπλασιασμός τους.

Η παραβολή δεν μπορεί να αποκοπεί από την ευρύτερη διδασκαλία του Κυρίου. Πρέπει διαρκώς να έχουμε υπ' όψιν την αγάπη που ήλθε να μας διδάξει. Συνεπώς, κάθε δώρο που λάβαμε δεν αποτελεί μέσον των δικών μας μόνον αναγκών. Ο πολλαπλασιασμός συνδέεται στενά με την αγάπη, δηλαδή σκοπός της παραβολής είναι να κατανοήσουμε τα χαρίσματά μας ως εργαλεία αγάπης.

Όσο καταδικαστεί ο ράθυμος, έτσι θα καταδικαστεί και ο εγωιστής. Αυτός που έθαψε το τάλαντο, είναι και όποιος το πολλαπλασίασε μόνον για τον εαυτό του.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Κάθε άνθρωπος έχει πάρει ιδιαίτερα δώρα από τον Θεό.
- Τα χαρίσματα μάς δόθηκαν για να τα χρησιμοποιήσουμε για το καλό όλων των ανθρώπων.
- Όποιος χρησιμοποιεί τα δώρα που έλαβε μόνον για τον εαυτό του, είναι σαν να τα έθαψε στη γη.
- Ποτέ δεν αφήνουμε τον φόβο της αποτυχίας να μας οδηγήσει στην απραξία.

Υλικά

Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά.

Σήμερα η παραβολή είναι ευκαιρία για να δείξουμε διάφορα νομίσματα, ή αν δεν είναι διαθέσιμα, να δείξουμε φωτογραφίες τους.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Νομίσματα, τάλαντα, ταλέντα, πλούτος, αγάπη.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Δεν είναι λίγες οι φορές, που πολλά παιδιά, με τον φόβο της αποτυχίας, δεν αναλαμβάνουν καμιά προσπάθεια. Γι' αυτό και είναι σημαντικός ο έπαινος.
- Εξίσου συνηθισμένο είναι να συνδυάζεται η επιτυχία αποκλειστικά και μόνο με την ατομική επίδοση. Η αλήθεια είναι πως το εκπαιδευτικό σύστημα λίγη σημασία δίνει στη συλλογικότητα και την κοινή προσπάθεια. Το Κατηχητικό είναι μια ευκαιρία να συνδυάσουν τα παιδιά, μέσα από συγκεκριμένες δράσεις, τα ταλέντα τους με τα έργα της αγάπης.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Ένα παλιό νόμισμα στο χέρι κάθε παιδιού, σε οποιαδήποτε μορφή, θα μπορούσε να είναι μία καλή αφορμή για το ξεκίνημα του σημερινού μαθήματος. Οτιδήποτε επίσης συνδέεται με την αποταμίευση ή με την οικονομία (π.χ. ένας κουμπάρας), θα αποτελούσε επίσης ένα καλό ξεκίνημα.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Οργανώνουμε ένα παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. **Εξηγούμε** το νόημα των παροιμιών του βιβλίου.
- B. **Δημιουργούμε** συζήτηση ή κάποια συναφή δραστηριότητα σχετικά με την αποταμίευση.
- Γ. **Αναφέρουμε στα παιδιά**, περιγράφουμε ή και επισκεπτόμαστε, δραστηριότητες αγάπης της ενορίας μας ή της Μητροπόλεως και τους ενημερώνουμε σχετικά με την εθελοντική προφορά τόσων και τόσων ανθρώπων σε διαφορετικούς τομείς, αλλά και τη συνεισφορά άλλων με χρήματα.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαραστή το χωράφι και τρεις χάρτινες φιγούρες, τους τρεις υπηρέτες.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία για αναφορά στην οικονομία, την αποταμίευση, τον εθελοντισμό και τις καθημερινές ευκαιρίες αγάπης που μας προσφέρονται.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: άρχοντας-Χριστός, υπηρέτες-όλοι οι άνθρωποι, καλός υπηρέτης-εκείνος που εργάζεται να πολλαπλασιάσει τα δώρα του, κακός υπηρέτης-εκείνος που δεν εργάζεται ή τα καλλιεργεί μόνο για το ατομικό του συμφέρον.

Παιχνίδι ρόλων

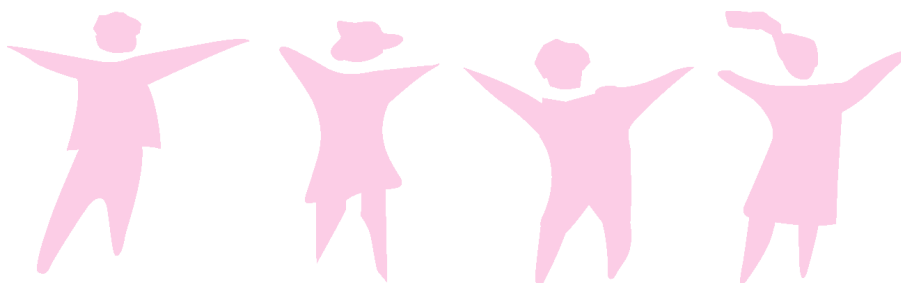
Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ρωτάμε τα παιδιά ποιο νομίζουν πως είναι το χάρισμά τους, τι θα μπορούσαν να κάνουν για να το καλλιεργήσουν και πώς θα μπορούσαν να το εκμεταλλευτούν σε ένα έργο αγάπης και προσφοράς.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φειτών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Χ (χι)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΧΑΡΙΣΜΑ. Είναι η έννοια που θυμίζει στα παιδιά πόσα πολλά μπορούμε να προσφέρουμε στους άλλους, καλλιεργώντας τα χαρίσματά μας.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ευκαιρία τόνωσης της αυτοεκτίμησης των παιδιών μας. Το σχολείο δεν είναι πάντα σε θέση να εντοπίζει και πολύ περισσότερο να καλλιεργεί τα ιδιαίτερα χαρίσματα όλων των παιδιών. Πρέπει να είμαστε διαρκώς έτοιμοι να εντοπίσουμε ταλέντα, να ενθαρρύνουμε σε σχετικές δραστηριότητες και να επαινέσουμε. Παράλληλα, σε κάθε περίπτωση, μόνη πρέπει να είναι η υπενθύμιση πως, ό,τι έχουμε, μας δόθηκε από τον Θεό, για να αποτελέσει εργαλείο αγάπης. Εργατικότητα και αγάπη είναι οι δύο μεγάλες εντολές του Θεού και οι δύο μεγάλες ευθύνες όλων μας.

8ο Μάθημα

ΤΟΥ ΑΦΡΟΝΑ ΠΛΟΥΣΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημερινή παραβολή έχει να κάνει με τη φιλαργυρία. Μας μιλά για τη ματαιότητα του πλούτου, αλλά και τη μοναξιά που φέρνει. Το θέμα είναι διαχρονικό και είναι αποδεδειγμένο πως έχει να κάνει με πολλούς παράγοντες: την ανατροφή, τα πρότυπα, αλλά και την έλλειψη πνευματικής ζωής και συμμετοχής σε έργα αγάπης.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν τα χαρακτηριστικά της φιλαργυρίας και να συνειδητοποιήσουν πόσο αυτή βλάπτει τον άνθρωπο.
- Να αντιληφθούν μέσα από τη διήγηση, πόσο μόνος είναι ο φιλάργυρος άνθρωπος.
- Να συνειδητοποιήσουν πως η φιλαργυρία, όπως και όλα τα πάθη, δεν ικανοποιούνται ποτέ.
- Να συνδέσουν τη φιλαργυρία με την αδυναμία του ανθρώπου να αγαπά και να μοιράζεται.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή του άφρονα-ανόπτου πλουσίου έχουμε ουσιαστικά μια συνέχεια της παραβολής των ταλάντων. Γι' αυτό και πρέπει η παραβολή εκείνη να προηγηθεί. Διότι εδώ έχουμε πολλαπλασιασμό του πλούτου, δεν σημαίνει όμως πως ο πλούσιος είναι και σωστός απέναντι στον Θεό.

Εδώ ο πλούτος έχει γίνει ένα είδωλο, ένας Θεός, ένα υποκατάστατο κάθε ανθρώπινης παρουσίας. Στην ιστορία μας δεν αναφέρονται άλλα πρόσωπα. Οποσδήποτε υπάρχουν, για τον φιλάργυρο όμως είναι ανύπαρκτα. Ο πλούτος έχει υποκαταστήσει κάθε άλλο ενδιαφέρον της ζωής. Ούτε καν για το πώς θα ξοδέψει τον πλούτο του δεν ενδιαφέρεται ο φιλάργυρος. Μοναδική του αγωνία είναι να τον κατέχει.

Η κατάληξη του θανάτου ίσως και να μην προσφέρεται για τόσο μικρά παιδιά. Εύκολα όμως, η εξέλιξη της ιστορίας του βιβλίου μπορεί να δώσει στα παιδιά τη δυνατότητα να αντιληφθούν πόσα πράγματα χάνει και πόσο ζημιώνεται ο φιλάργυρος άνθρωπος.

Το μήνυμα
(Πάντα μια μικρή
και απλή πρόταση)

- Ο πλούτος δεν είναι κακό πράγμα. Κακό είναι το πάθος της φιλαργυρίας.
- Ο φιλάργυρος άνθρωπος δεν βρίσκει ποτέ ανάπαυση.
- Ο φιλάργυρος άνθρωπος ζει πάντα μόνος.
- Όταν δίνουμε την καρδιά μας μόνον στην απόκτηση του πλούτου, δεν μπορούμε να αγαπήσουμε ούτε τον Θεό, ούτε τους ανθρώπους.

Υλικά Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα θα μπορούσαμε να έχουμε για χειροτεχνία ένα σεντούκι θησαυρού.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Πλούσιος, πλούτος, φιλαργυρία, αποθήκες, μοναξιά.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Η φιλαργυρία του χρήματος στην ηλικία αυτή, δεν είναι δυνατόν να συνδυάζεται με χρήματα. Γι' αυτό και πρέπει κανείς να συνδυάσει και να διευρύνει την έννοια της φιλαργυρίας με συμπεριφορές, που κινούνται μόνον γύρω από τη δική μας ικανοποίηση. Με κάποια έννοια, φιλαργυρία είναι και η βαθμοθηρία.
- Αλλά και η ιστορία του βιβλίου μας, μάς μεταφέρει μία εικόνα αρκετά συνηθισμένη: Παιδιά, που δεν μπορούν να μοιραστούν, παιδιά που μεγάλωσαν με διαρκείς παροχές.
- Η δυνατότητα της μοιρασιάς μπορεί να καλλιεργηθεί και στο Κατηχητικό με πολλούς τρόπους: με τη χρήση κοινών πραγμάτων, με τις ομαδικές δραστηριότητες, με τις κοινές κατασκευές.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Εικόνες από εντυπωσιακό πλούτο στην οθόνη ή σε φωτογραφίες, πολυτελή αυτοκίνητα, σπίτια, αντικείμενα, θα μπορούν να πείσουν τα παιδιά πως ο πλούτος είναι υπεύθυνος για την αδικία στον κόσμο, αλλά και για τη μοναξιά πάρα πολλών ανθρώπων.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

- A. Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους.
- B. Με αφορμή την ιστορία μας, κατασκευάζουμε ένα εύκολο παιχνίδι από τα παιχνίδια του Νικήτα ή το χρωματίζουμε.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. **Εξηγούμε** το νόημα της ιστορίας του Μίδα.
- B. **Αν ξεκινήσαμε** με εικόνες πλούτου, ας παρουσιάσουμε και εικόνες ακραίας φτώχειας από όλο τον πλανήτη. Θα δώσουν ωραία αφορμή για συζήτηση, πάνω στην αδικία που είναι αποτέλεσμα της φιλαργυρίας.
- Γ. **Διδάσκουμε** τον ύμνο «Πλούσιοι επώχευσαν και επείνασαν». Τον εξηγούμε με απλά λόγια και τον βάζουμε να ακουστεί και από το cd ή το διαδίκτυο.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα θα μπορούσαμε να έχουμε μία μεγάλη τρισδιάστατη κατασκευή μιας αποθήκης και μία χάρτινη φιγούρα να αντιπροσωπεύει τον πλούσιο.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία για αναφορά στις οικονομικές και κοινωνικές καταστάσεις όλου του κόσμου. Με λόγια απλά, μπορεί ο μικρός μαθητής μας να συνδυάσει από τώρα το πάθος της φιλαργυρίας με πολλά από τα δραματικά που συμβαίνουν στον πλανήτη μας.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: πλούσιος-ο φιλάργυρος κάθε εποχής, πλούτη-τα αγαθά που είναι καλά, όταν αποκτώνται με τιμιότητα, αλλά και που μπορούν να καταστρέψουν έναν άνθρωπο, όταν παίρνουν τη θέση του Θεού και των ανθρώπων στην ανθρώπινη καρδιά.

Παιχνίδι ρόλων

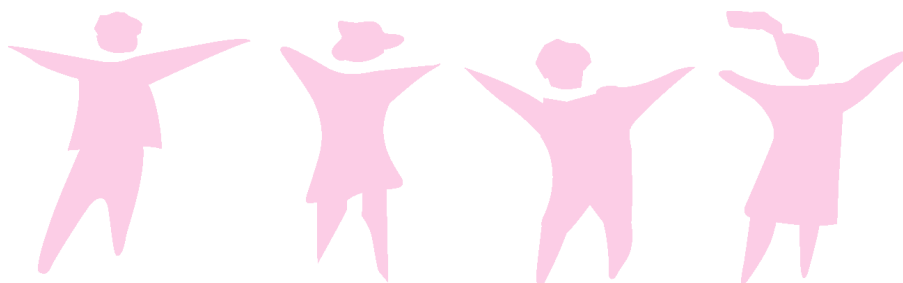
Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Καλούμε τα παιδιά, με τη σειρά, να πάρουν τον ρόλο του Μίδα. Να γοντευτούν στην αρχή από τη δυνατότητα να μεταβάλλουν σε χρυσάφι ό,τι πιάνουν, να νιώσουν όμως και την απελπισία να μην μπορούν να απολαύσουν τίποτε.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φεινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Φ (φι)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΦΙΛΑΡΓΥΡΙΑ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά ένα φοβερό πάθος, που μπορεί να μας χωρίσει για πάντα από τον Θεό και τους ανθρώπους, χωρίς να μπορεί να μας χαρίσει χαρά, παρά μόνον αγωνία.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή φέρνει μπροστά μας με λιτό, αλλά και δραματικό τρόπο, τις συνέπειες της φοβερής φιλαργυρίας. Φοβερής, διότι, χωρίς να μας χαρίζει τίποτε, μας στερεί την πίστη στον Θεό και την αγάπη των ανθρώπων. Αυτός ο παραλογισμός χαρακτηρίζει κάθε πάθος. Τα πάθη δεν έχουν λογική. Είναι αποτέλεσμα πνευματικής ασθένειας και όχι οικονομικών και άλλων θεωριών. Ο σπόρος αυτού του πάθους μπορεί να βρεθεί στην ψυχή του ανθρώπου από πολύ μικρή ηλικία. Με προσεκτική ματιά, μπορούμε να το εντοπίσουμε σε συμπεριφορές πολύ μικρών παιδιών. Χρειάζεται επαγρύπνηση και ανάλογη αντίδραση. Από τα καλύτερα «φάρμακα» είναι οι ομαδικές δράσεις, οι τρόποι μοιρασιάς, κυρίως όμως η καλλιέργεια της πίστης, ώστε, από νωρίς, η καρδιά να καταληφθεί από τη μνήμη του Θεού και το πάθος αυτό, όπως και κάθε πάθος, να μην την αιχμαλωτίσει.

9ο Μάθημα

Ο ΑΓΝΩΜΩΝ ΔΟΥΛΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημερινή παραβολή μας παρουσιάζει μία από τις πιο πικρές συμπεριφορές του ανθρώπου: Την αγνωμοσύνη. Και μάλιστα σε αντιπαραβολή με τη διαρκή ευγνωμοσύνη, που πρέπει να έχουμε προς τον Θεό, ο Οποίος διαρκώς βρίσκεται δίπλα μας, χαρίζοντάς μας την ευλογία και τη βοήθειά Του. Σε ίδια σπουδαιότητα, η σημερινή παραβολή τοποθετεί την έννοια της συγγνώμης.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως μία από τις μεγαλύτερες αρετές του ανθρώπου είναι η ευγνωμοσύνη.
- Τα παιδιά να διδαχτούν την έννοια της αγνωμοσύνης και να αντιληφθούν πως δεν υπάρχει πιο πικρή συμπεριφορά από αυτήν.
- Να συνειδητοποιήσουν πως κανένας άνθρωπος δεν έχει δικαίωμα να ζητάει από τον Θεό συγγνώμη, να ζητάει το έλεός Του, να ζητάει τις δωρεές του, όταν δεν είναι έτοιμος να συγχωρήσει τον συνάνθρωπό του.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με τη σημερινή παραβολή παρουσιάζεται η αναλογία της σχέσης μας με τον Θεό και της σχέσης μας με τους ανθρώπους. Χωρίς αμφιβολία, ο Κύριος, με την παραβολή αυτή αναπτύσσει, με μια γλαφυρή ιστορία, το σημείο της Κυριακής Προσευχής, του «Πάτερ ημών», που λέει: «Και άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών».

Παράλληλα, η παραβολή θίγει και ένα πολύ σημαντικό σημείο, το οποίο δεν είναι φανερό εξ αρχής. Ποια είναι η εξήγηση της συμπεριφοράς του αγνώμονα δούλου; Είναι δυνατόν ένας ευεργετημένος άνθρωπος με τέτοιο ποσόν να αρνείται να παραχωρήσει ένα άλλο ελάχιστο; Η απάντηση κρύβεται στην έλλειψη εκ μέρους του μιας αρετής, η οποία βάζει πάντα τα πράγματα στη θέση τους: Της ταπεινοφροσύνης. Ο δούλος χρειάζεται τα χρήματα, δεν δέχεται όμως, λόγω του εγωισμού του, πως έχει ανάγκη τον κύριό του.

Η ποιμαντική ψυχολογία επισημαίνει εδώ το αίσθημα της μειονεξίας και της ήττας που αισθάνεται ο δούλος εκείνος. Εξωτερικά ευχαριστεί, ουσιαστικά όμως μισεί αυτόν που τον ευεργέτησε. Έχει μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του κι έτσι δεν αποδέχεται την ανεπάρκειά του. Αποτέλεσμα είναι να συμπεριφέρεται με τόσο μίσος στον άλλον δούλο, σαν να ήταν ο ίδιος του ο εαυτός που ντροπιάστηκε να ζητά έλεος. Η ευεργεσία είναι γι' αυτόν καταδίκη και αιτία εσωτερικού διχασμού. Ευγνωμοσύνη λοιπόν, απαραίτητη προϋπόθεση όμως η ταπεινοφροσύνη.

Οι δωρεές του Θεού δεν δίνονται χωρίς ανάλογη συμπεριφορά του ανθρώπου. Αποσύρονται από εκείνον που δεν τις εκτιμά, όχι ως ποινή, αλλά ως παιδαγωγία, προκειμένου να τις εκτιμήσει μέσω της έλλειψής τους.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή και απλή πρόταση)

- Όποιος αποδέχεται την συγγνώμη του Θεού, την παραχωρεί και στους συνανθρώπους του.
- Μαθαίνω να συγχωρώ τους γύρω μου, όπως ο Θεός συγχωρεί εμένα.
- Όποιος δεν μπορεί να συγχωρεί τους ανθρώπους, ας σκέπτεται πού και πού πόσα ο Θεός του συγχωρεί κάθε μέρα.

Υλικά

Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, με αφορμή το δώρο, την οποία μας δίνει το βιβλίο μας, ετοιμάζουμε μια αντίστοιχη κατασκευή.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Ευγνωμοσύνη, αγνωμοσύνη, συγγνώμη, αχαριστία.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Δεν είναι λίγες οι φορές που γινόμαστε αυστηροί κριτές των άλλων. Πόσες φορές δεν στέκεται η ματιά μας στα ελαττώματα και τα σφάλματα των φίλων και των

συμμαθητών μας! Το θέμα δεν είναι να κάνουμε πως δεν τα βλέπουμε, αλλά η ετοιμότητά μας να συγχωρούμε, να στηρίζουμε και να παρηγορούμε.

- Δεν υπάρχει πιο συνηθισμένη προσευχή από το «Πάτερ ημών». Ας μάθουμε να στεκόμαστε λίγο περισσότερο στο σημείο που αναφέραμε.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Για σήμερα αφορμηση μπορεί να είναι η ίδια προσευχή. Ξεκινάμε το μάθημα με το «Πάτερ ημών», το μεταφράζουμε και εστιάζουμε την προσοχή των παιδιών στο συγκεκριμένο σημείο.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Ετοιμάζουμε ένα δώρο για κάποιο παιδί που γιορτάζει. Μιλάμε για τη σημασία που έχει το προσωπικό δώρο και πως πρέπει να είμαστε ευγνώμονες για τα δώρα που παίρνουμε.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Εξηγούμε** το νόημα των σκίτσων.
- B. Θυμίζουμε** στα παιδιά πως το μεγαλύτερο μυστήριο της πίστης μας είναι η Θεία ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ.
- Γ. Σήμερα έχουμε** μια καλή αφορμή για να συζητήσουμε την αξία του «Ευχαριστώ» στη ζωή μας. Πως πρέπει διαρκώς να το λέμε. Ευκαρπία ακόμη και για μια ευρύτερη συζήτηση για την ευγένεια, που πρέπει να χαρακτηρίζει τη συμπεριφορά μας.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά τον δούλο, αλλά και τον άρχοντα.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Πότε προσφέρουμε δώρα. Πόσο σημαντικά είναι τα δώρα για τις ανθρώπινες σχέσεις, αλλά και τα άλλα δώρα, όχι μόνο τα υλικά. Τα δώρα της ευγένειας, της καλοσύνης, της αγάπης κ.λπ., όπως τα αναφέρει και το βιβλίο μας.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: άρχοντας-Χριστός, δούλοι-όλοι εμείς, που δεχόμαστε τις ευεργεσίες και τη συγγνώμη του Κυρίου, ακάριστος δούλος-ο κάθε άνθρωπος, που δεν αναγνωρίζει την καθημερινή φροντίδα του Θεού, αλλά και ο σκληρόκαρδος με τους ανθρώπους, ο άλλος δούλος-ο κάθε άνθρωπος, που ζητά τη βοήθεια και τη συγγνώμη μας.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Τα παιδιά αναλαμβάνουν τους ρόλους της παραβολής και αναπαράγουν τους διαλόγους.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Ε (έψιλον)**, το πρώτο γράμμα των λέξεων ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ & ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά πως, χωρίς αυτά τα δύο, η πίστη στον Θεό δεν είναι ειλικρινής. Χωρίς ευγνωμοσύνη, τον Θεό μόνο Τον φοβόμαστε. Εκείνος όμως δεν θέλει αυτό. Αναζητά φίλους φιλότιμους.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή επισημαίνει τον παραλογισμό, αλλά και την πίκρα που προκαλεί η αχαριστία. Και είναι αλήθεια πως ο κόσμος συχνά μας προσφέρει αυτή τη γεύση της αχαριστίας, η αιτία όμως βρίσκεται στην απιστία. Διότι, μόνον εκείνος που διαρκώς αναγνωρίζει την ευεργεσία του Θεού, είναι σε θέση να την προσφέρει, στο μέτρο των δυνάμεών του, στους γύρω του. Και μάλιστα, αν η μεγαλύτερη ευεργεσία του Θεού είναι η συγγνώμη Του, η σχέση μαζί Του θα μας αξιώσει να αποκτήσουμε τη μεγάλη αρετή της ανεξικακίας. Πάντως, πέρα από τα μεγάλα, υπάρχει και η αφορμή να συζητήσουμε με τα παιδιά μας τη σημασία της λέξης «ευχαριστώ». Είναι το πρώτο βήμα μιας ευγενικής συμπεριφοράς, που τόσο λείπει στις μέρες μας.

10ο Μάθημα

Ο ΤΕΛΩΝΗΣ ΚΑΙ Ο ΦΑΡΙΣΑΙΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή του Τελώνη και του Φαρισαίου, μία από τις γνωστότερες παραβολές, τονίζει τη σημασία της ταπείνωσης, αλλά και το τείχος που υψώνει ανάμεσα στον άνθρωπο και τον Θεό η περηφάνεια και ο εγωισμός. Αποτελεί δε την πιο χαρακτηριστική περικοπή του Ευαγγελίου, που αφορά την αντίθεση του Χριστού με όλο το θρησκευτικό κατεστημένο της εποχής.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως η υπερηφάνεια μάς χωρίζει από τον Θεό και τους ανθρώπους.
- Να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά πως ο Θεός της πίστης μας δεν ζητά μόνον να τηρούμε κάποιους κανόνες, αλλά να έχουμε τη καρδιά μας γεμάτη ταπείνωση και αγάπη.
- Να αντιληφθούν πως η μετάνοια ανοίγει ξανά τον δρόμο που οδηγεί στην αγκαλιά του Θεού.
- Να εκτιμήσουν τη σημασία της προσευχής.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός παρουσιάζει στους μαθητές Του και σε όλους του ακροατές Του την καινούργια ποιότητα πνευματικής ζωής, που έρχεται να αντικαταστήσει την αντίστοιχη της Παλαιάς Διαθήκης. Στη θέση της εξωτερικής τήρησης του Νόμου, ο Κύριος προβάλλει την σημασία της εσωτερικής κατάστασης του ανθρώπου, στη θέση της αλαζονείας των Φαρισαίων, εξυψώνει την ταπεινώση, στη θέση της σκληρής στάσης απέναντι στον αμαρτωλό, προβάλλει την αγάπη και τη συγγνώμη.

Η παραβολή αυτή μας προσφέρει και το πλαίσιο μιας άλλης, διαφορετικής σχέσης με τον Θεό, ο Οποίος παύει πια να είναι ένας δικαστής, που ρυθμίζει τη στάση Του απέναντί μας, ανάλογα με την υπακοή στις εντολές Του. Ένα διαφορετικό πρόσωπο του Θεού μάς παρουσιάζεται πλέον. Ένα πρόσωπο συγκατάβασης, συγχωρητικότητας και ανοχής στα ανθρώπινα λάθη. Ένα πρόσωπο που δικαιώνει τον μετανιωμένο και όχι τον αλαζόνα.

Ο Τελώνης αποτελεί το πρότυπο του πιστού της Καινής Διαθήκης. Του πιστού, με επίγνωση της ανεπάρκειάς του, με ετοιμότητα μετάνοιας, με πίστη στο έλεος του Θεού. Είναι ο απελευθερωμένος από τη δουλεία του Νόμου. Είναι ο φίλος του Θεού, που στηρίζει τη σχέση μαζί Του στην ευγνωμοσύνη για τη συγγνώμη που δέχτηκε.

Το μήνυμα
(Πάντα μια μικρή
και απλή πρόταση)

- Ο ταπεινός άνθρωπος αναγνωρίζει τα λάθη του.
- Η ταπεινοφροσύνη οδηγεί στη μετάνοια.
- Μετάνοια είναι η γέφυρα που μας ξαναφέρει κοντά στον Θεό.
- Η υπερφάνεια μάς χωρίζει από τον Θεό και τους ανθρώπους.

Υλικά Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα η παραβολή είναι ευκαιρία για να κατασκευάσουμε τα δύο αντικείμενα, όπως τα περιγράφει το βιβλίο.

Λέξεις-κλειδιά Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Υπερηφάνεια, ταπείνωση, μετάνοια, προσευχή.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Δεν είναι λίγες οι φορές, που τα παιδιά αισθάνονται να παίρνουν αξία, όχι από τις δικές τους επιδόσεις, αλλά από την αποτυχία των συμμαθητών τους. Δυστυχώς, αυτός είναι ένας κίνδυνος που γεννιέται από τον τρόπο που είναι φτιαγμένο το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα. Αυτό δεν μπορούμε να το εμποδίσουμε. Η έννοια της αριστείας, του διαγωνισμού, της ατομικής επίδοσης, είναι διαρκώς μπροστά τους.

- Μπορούμε όμως να τους δώσουμε μία ευρύτερη έννοια της επιτυχίας. Μιας επιτυχίας, που δεν εξαντλείται μόνο σε ένα βαθμό, αλλά στηρίζεται σε αρετές και αξίες, όπως μας τις περιγράφει το Ευαγγέλιο. Θα βοηθηθούν πολύ τα παιδιά μας, αν θεωρήσουν κατόρθωμα την

στήριξη του αδύνατου, τη συμπαράσταση σε αυτόν που έσφαλε, την ταπεινοφροσύνη, όταν έρχεται ο υψηλός βαθμός ή ο έπαινος.

- Ακόμη, επιτυχία θα πρέπει να μάθουν να θεωρούν και τη μετάνοια. Σε έναν κόσμο, που εκτιμά μόνον τους τέλειους, ας δώσουμε στα παιδιά μας το μεγαλείο της συντριβής, της ταπείνωσης, του νέου ξεκινήματος.
- Τέλος, είναι σημαντικό να σχηματίσει το παιδί την εικόνα του αληθινού Θεού. Ενός Θεού, που εκτιμά τον ταπεινό, που συγχωρεί την αποτυχία, που πάντα περιμένει τη νέα προσπάθεια για κάτι καλύτερο.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Η προσευχή του Τελώνη συνδέεται με το κομποσκοίνι. Πολλά παιδιά ίσως το γνωρίζουν ως αντικείμενο. Ευκαιρία να ξεκινήσουμε από αυτό τη σημερινή μας συζήτηση.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Εξηγούμε** το νόημα της προσευχής. Την παρουσιάζουμε ως μια απαραίτητη ενέργεια για κάθε μέρα.
- B. Εξηγούμε** το «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με». Υπογραμμίζουμε την αξία του.
- Γ. Η συζήτηση** για την προσευχή ανοίγει ένα μεγάλο φάσμα συναφών θεμάτων. Ένα από αυτά είναι και ο μοναχισμός ως ένας τρόπος ζωής, που στηρίζεται στην ενέργεια της προσευχής. Το σημερινό μάθημα θα μπορούσε να συνοδευτεί με μία επίσκεψη σε ένα μοναστήρι, ή τη γνωριμία με τον μοναχισμό, μέσω εικόνων και βίντεο.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά το εσωτερικό του ναού.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία για περιγραφή του ναού του Σολομώντος και γενικά της Ιερουσαλήμ, στα χρόνια του Χριστού.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλούμε τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος το μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Τελώνης-το πρότυπο του ταπεινού, Φαρισαίος-η εικόνα του υπερήφανου ανθρώπου, προσευχή- επικοινωνία με τον Θεό, μετάνοια-γέφυρα συνάντησης με τον Θεό.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ρωτάμε τα παιδιά πώς αισθάνονται όταν ακούν κάποιον να καυχιέται για τα κατορθώματά του. Ποια νομίζουν πως είναι η συμπεριφορά, που θα έκανε τον Θεό να καμαρώνει για εκείνα.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φεινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Τ (Ταυ)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗ. Είναι η αρετή, που κάνει τον άνθρωπο, όσο τύποτε άλλο, να γίνεται φίλος με τον Θεό.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή περιγράφει τον τύπο του ανθρώπου, που γίνεται φίλος με τον Θεό. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του η ταπεινοφροσύνη. Αυτή η αρετή θα φέρει τη μετάνοια, αλλά και καλύτερες σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους. Η αλαζονεία για τα κατορθώματά μας, όπως εμφανίζεται στη συμπεριφορά του Φαρισαίου, είναι κάτι που συναντούμε καθημερινά. Επιπλέον, συνοδεύεται πάντα από υποτίμηση, κατάκριση και περιφρόνηση των άλλων ανθρώπων. Η Εκκλησία είναι ένα εργαστήριο ταπείνωσης, με πρότυπα πρώτα τον Χριστό και κατόπιν όλους τους Αγίους. Όσο για μας, ας είναι διαρκής η προσπάθειά μας να οδηγούμε τα παιδιά στη μετριοφροσύνη, ακόμη και όταν η επιτυχία έρθει σε κάποιο πεδίο της ζωής τους. Είναι σημαντικό να βρεθεί η χρυσή τομή ανάμεσα στον έπαινο και στην ταπεινοφροσύνη.

11ο Μάθημα

Ο ΚΑΛΟΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη έχει για θέμα της την έμπρακτη αγάπη. Την αγάπη που ξεχνά τις διαφορές των ανθρώπων και τους κάνει όλους μια μεγάλη οικογένεια. Συγχρόνως μας διδάσκει πως το σωστό πολλές φορές θα δούμε να το εφαρμόζουν άνθρωποι, που ποτέ δεν περιμέναμε.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως η αγάπη ενώνει τους ανθρώπους, παρά τις διαφορές της φυλής, του χρώματος ή της καταγωγής.
- Να συνειδητοποιήσουν πως η αγάπη δεν είναι απλώς μία θεωρία, αλλά πράξεις, που γίνονται με ενδιαφέρον και συμπόνια για όποιον υποφέρει.
- Να αντιληφθούν πως αυτό που δίνει την αξία σε έναν άνθρωπο δεν είναι τα αξιώματα, αλλά η αγάπη και τα έργα που γίνονται στο όνομά της.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Θεολογικό πλαίσιο Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός προτάσσει την αγάπη ως τη μεγαλύτερη αρετή.

Καταδικάζει εκείνους που, ενώ είχαν καθήκον να ελεήσουν, αδιαφορούν. Καταδικάζει έτσι τους ανθρώπους που αρκούνται στους τίτλους και τα αξιώματα και εξυψώνει εκείνους που ελεούν με ζήλο και αγάπη.

Αν ο Κύριος ήθελε να διδάξει μόνον την αγάπη, θα έβριζε ίσως έναν Εβραίο να περιθάλλει τον τραυματία. Κι όμως! Χρησιμοποιεί έναν Σαμαρείτη, κάποιον δηλαδή μιστό στους ακροατές Του. Γιατί; Για να μας δείξει πως ο Θεός κρίνει τις πράξεις, και όχι την καταγωγή, την εθνικότητα ή την ταυτότητα. Με την παραβολή ονομάζει «πλησίον», δηλαδή «κοντινό συμπαραστάτη» κάποιον που οι άνθρωποι είχαν για ξένο. Απευθύνεται κυρίως στους Φαρισαίους, που νόμιζαν πως είναι αρεστοί στον Θεό μόνο και μόνο επειδή ανήκαν στον περιούσιο λαό. Πρόκειται για μία παραβολή ακόμη, που έρχεται να κτυπήσει μια νοοτροπία έπαρσης, αλαζονείας και περιφρόνησης, που είχαν κυρίως οι Φαρισαίοι, απέναντι σε όλους τους άλλους.

Ωραιότατο σημείο είναι και η επίμονη αγάπη. Η αγάπη, δηλαδή, που δεν εκδηλώνεται περιστασιακά και εξαπτελείται. Ο Σαμαρείτης ενδιαφέρεται αληθινά, επιμένει, επιστρέφει και μάλιστα επιβαρύνεται και με χρόνο, αλλά και με χρήματα.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Όποιος αγαπά, βρίσκει πάντα τρόπους να βοηθήσει.
- Η αγάπη κάνει τον κάθε άνθρωπο ξεχωριστό.
- Ο κάθε άνθρωπος μπορεί να γίνει άνθρωπος αγάπης, «πλησίον».

- Όποιος έχει αξιώματα, πρέπει να τα συνοδεύει με πράξεις αγάπης.
- Όποιος αγαπάει, δεν ψυχάζει, μέχρι να δει τα αποτελέσματα της βοήθειάς του στον συνάνθρωπό του.

Υλικά

Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα τα παιδιά θα χρειαστούν τις μπογιές τους, για να χρωματίσουν το σήμα της αγάπης.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Αγάπη, «πλησίον», συμπάρασταση, αδιαφορία, πονεμένος.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Η αγάπη δεν διδάσκεται μόνον με λόγια και διδασκαλία. Είναι μία στάση ζωής, που εμπνέεται από ζωντανά παραδείγματα και καλλιεργείται από ανάλογες δράσεις. Είναι σημαντικό για τα παιδιά, με κάθε τρόπο, να διασπάσουν τον εγωκεντρισμό τους και να στρέψουν το βλέμμα στον πόνο του άλλου.

- Καλό είναι επίσης να βοηθήσουμε τα παιδιά να κάνουν κριτήριο της κρίσης τους για ένα άνθρωπο, όχι τα αξιώματα, όχι τον πλούτο, όχι την καταγωγή αλλά την αγάπη. Με την έννοια αυτή, το σημερινό μάθημα είναι και μάθημα κατά του ρατσισμού. Ο Χριστιανός αξιολογεί τους ανθρώπους, ανάλογα με το πόσο μοιάζουν με τον Θεό της αγάπης. Στην πίστη μας, αξία παίρνουμε από το πόσο γινόμαστε ζωντανές εικόνες Του. Η σημερινή ιστορία του βιβλίου επαναφέρει το θέμα της συνύπαρξης πολύ διαφορετικών παιδιών στον σχολικό χώρο, της σχέσης μεταξύ τους στο πλαίσιο της πολυπολυτισμικότητας, αλλά και τον ρόλο του Χριστιανού σε μια τέτοια κοινωνία.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Φωτογραφίες ή αποσπάσματα από βίντεο, που δείχνουν το μεγαλείο της έμπρακτης αγάπης, θα μπορούσαν να αποτελέσουν αφορμή για το σημερινό ξεκίνημα.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημα της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Αναζητάμε τρόπους έμπρακτης αγάπης.
- B. Επισκεπτόμαστε ένα τόπο έμπρακτης βοήθειας σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη και μετέχουμε ενεργά σε μια τέτοια δράση.
- Γ. Αναθέτουμε στα παιδιά να εντοπίσουν έναν άνθρωπο που έχει μεγάλη ανάγκη και τους αναθέτουμε να ενημερώσουν την ενορία μας.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά την επικίνδυνη διαδρομή και τρεις χάρτινες φιγούρες τους δύο αδιάφορους περαστικούς και τον καλό Σαμαρείτη.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία για αναφορά σε μεγάλους Οργανισμούς βοήθειας, όπως ο Ερυθρός Σταυρός και η UNICEF.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Τραυματίας-ο κάθε άνθρωπος σε ανάγκη. Αδιάφοροι περαστικοί-εκείνοι που δεν κάνουν το καθήκον τους, Καλός Σαμαρείτης-ο άνθρωπος της αγάπης. Πανδοχείο-η Εκκλησία.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

A. Ρωτάμε τα παιδιά αν έχουν ποτέ συμμετάσχει σε μία δράση στήριξης εκείνων που έχουν ανάγκη. Τι αισθάνθηκαν. Έχουν νιώσει ποτέ την αδιαφορία, που δέχτηκε ο τραυματισμένος, και μάλιστα από ανθρώπους, ενώ δεν το περίμεναν; Μήπως, αν τους συνέβη ποτέ, ήταν μια μεγάλη ευκαιρία να θυμούνται πλέον πόσο μπορεί να πικράνουν ανθρώπους με την αδιαφορία τους, αλλά και πόσα μπορεί να προσφέρει ο καθένας την κάθε στιγμή;

B. Ενισχύουμε τους δεσμούς μεταξύ μας. Ένα κουβάρι, ξεκινώντας από μας, περνάει από όλα τα παιδιά με τυχαίο τρόπο. Το κάθε παιδί πετάει το κουβάρι μόλις λέει το όνομά του σε κάποιο άλλο παιδί. Έτσι, σχηματίζεται ένα παράξενο σχέδιο και ένα παράξενο και εντυπωσιακό δέσιμο των μελών της ομάδας.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φεινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Σ (Σίγμα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΣΥΜΠΟΝΙΑ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά την προσπάθεια που οφείλουμε όλοι να κάνουμε, ώστε να νιώσουμε δικό μας τον πόνο του άλλου. Παράλληλα, ας τους θυμίσουμε πως ο Χριστός ακριβώς αυτό ήρθε να κάνει εδώ στη Γη: Να κάνει τον πόνο μας, πόνο Του και να επωμιστεί τις συνέπειες των αμαρτιών μας.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ευκαιρία συζήτησης για το πόσες ευκαιρίες έχουμε κάθε μέρα για προσφορά. Ιδίως σε εποχές σαν τη δική μας, η ευαισθησία των παιδιών πρέπει να αυξηθεί. Δεν αρκεί βέβαια μόνον να μιλάμε και να υποδεικνύουμε. Μεγαλύτερα αποτελέσματα θα έχει η δημιουργία προϋποθέσεων ζωτανής σχέσης με τον Χριστό, το μεγάλο παράδειγμα της αγάπης για όλους τους ανθρώπους, αλλά και Εκείνον που μπορεί να γεμίσει την καρδιά μας με την ικανότητα να αντιλαμβανόμαστε τις ανάγκες των γύρω μας. Διότι ας μην ξεχνάμε πως η αγάπη δεν αποτελεί ανθρώπινο κατόρθωμα αλλά δωρεά του Θεού στις έτοιμες από την πίστη καρδιές. Αλίμονο αν η πίστη μας περιορίζεται μόνον σε Ακολουθίες και εφαρμογή τύπων και εθίμων! Η αγάπη είναι που δίνει ζωή σε όλα αυτά. Αυτή είναι το κύριο ζητούμενο. Χωρίς αυτήν, όλα παραμένουν χωρίς νόημα. Ας γίνει κύριος σκοπός μας, το να μεγαλώσουμε παιδιά με καρδιά ζεστή, καρδιά γεμάτη αγάπη.

12ο Μάθημα

Ο ΑΔΙΚΟΣ ΚΡΙΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτή η παραβολή μάς διδάσκει τη δύναμη της προσευχής, αλλά και την υπομονή, την επιμονή, κυρίως όμως την πίστη που πρέπει να τη συνοδεύει.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να τοποθετήσουν μέσα στην ψυχή τους την προσευχή ως ένα γεγονός και μια ενέργεια μεγάλης δύναμης για τον κάθε άνθρωπο.
- Να γνωρίζουν πως η προσευχή, για να δώσει τους πολύτιμους καρπούς της, πρέπει να συνοδεύεται από θερμή πίστη στην αγάπη και το έλεος του Θεού.
- Να αντιληφθούν πως, αν και ο Θεός δεν απαντά πάντα αμέσως στην προσευχή, γνωρίζει τις ανάγκες του κάθε ανθρώπου και φροντίζει πάντα για τη σωτηρία του.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός καλεί τους ακροατές του στον ζήλο της προσευχής. Την παρουσιάζει, ακόμη και μέσω ενός αρνητικού παραδείγματος, όπως είναι ο άδικος κριτής, ως κάτι που ενώνει δυο ζωντανά πρόσωπα.

Προσευχή είναι η ολόθερμη ανταπόκριση του ανθρώπου στο κάλεσμα του Θεού. Η αλήθεια είναι πως δεν είναι όλες οι προσευχές ίδιες. Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας, αν και αναγνωρίζουν την ανάγκη του ανθρώπου να ζητά από τον Θεό εκείνα που του λείπουν, μας συμβουλεύουν να έχουμε πίστη πως ο Θεός γνωρίζει καλύτερα από μας τι χρειαζόμαστε. Γι' αυτό και θεωρούν την ιδανική προσευχή περισσότερο ως μια δοξολογία του ανθρώπου, που νιώθει την παρουσία και την προστασία του Θεού σε κάθε στιγμή της ζωής του.

Υπάρχει και το τέλειο, το υψηλότερο στάδιο της προσευχής: Η σιωπή. Όπως διδάσκουν οι Νηπτικοί Πατέρες, ο άνθρωπος που έφτασε στο ανώτατο αυτό επίπεδο ακούει μέσα στην καρδιά του να προσεύχεται ο ίδιος ο Χριστός στον Θεό-Πατέρα.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Η αξία της προσευχής είναι ανυπολόγιστη.
- Η προσευχή μας ενώνει με τον Θεό.
- Η προσευχή πάντα πρέπει να γίνεται με θερμή πίστη, επιμονή και υπομονή.
- Κάθε στιγμή και σε κάθε περίπτωση, η προσευχή είναι απαραίτητη και λυτρωτική.

Υλικό Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα η παραβολή είναι ευκαιρία για να ξεφυλλίσουμε μαζί με τα παιδιά ένα παιδικό προσευχητάρι.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Προσευχή, υπομονή, επιμονή, πίστη.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Ακόμη και σε αυτή την ηλικία, τα παιδιά μας φτάνουν πολλές φορές σε πολύ δύσκολες καταστάσεις, που ίσως και να φαίνονται ασήμαντες στα μάτια ενός ενήλικα, δεν παύει όμως να αποτελούν για εκείνα περιστάσεις μεγάλης πίεσης. Σε τέτοιες στιγμές, είναι σημαντικό και σωτήριο, ο νους και η καρδιά να στρέφονται σχεδόν αυτόματα στην παρουσία του Κυρίου.
- Όσο αυτή η πεποίθηση εδραιώνεται, τόσο προκύπτει η ανάγκη επικοινωνίας με Αυτόν. Εδώ έρχεται ο ρόλος της προσευχής. Τα παιδιά, πρέπει να μάθουν να απευθύνονται αβίαστα, σαν σε φίλο. Δεν είναι μόνον οι προκαθορισμένες ώρες της προσευχής, που είναι απαραίτητες. Είναι και οι έκτακτες προσευχές, που α-

φορούν την κάθε περίπτωση και που γεμίζουν από το λόγο και τον πόνο της στιγμής.

- Ένα παιδικό προσευχάρι αποτελεί αναμφίβολα ένα υπέροχο απόκτημα για κάθε παιδί. Καλό θα ήταν επίσης να μαθαίνονται μερικές προσευχές απ' έξω. Στην αρχή μπορεί να υπάρξουν και κενά κατανόησης, λόγω της γλώσσας. Αυτό θα διορθωθεί με τον καιρό. Σημασία όμως έχει, από πολύ μικρά τα παιδιά να στρέφονται προς έναν επουράνιο φίλο, με το ίδιο θάρρος που μιλούν στους γονείς τους.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Ένα παιδικό προσευχάρι, γραμμένο με απλά λόγια. Η ηλικία τους βέβαια είναι μικρή. Γι' αυτό, ας ξεκινήσουμε από τις πιο συνηθισμένες φράσεις, όπως το «Κύριε ελέησον», το «Δόξα τω Θεώ» ή το «Υπεραγία Θεοτόκε σώσον ημάς».

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Φτιάχνουμε ένα κάλυμμα για το προσευχάρι τους.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Εξηγούμε το νόημα των φράσεων του βιβλίου.
- B. Κάνουμε την κατασκευή του κεφαλαίου αυτού.
- Γ. Μαθαίνουμε ένα εύκολο ύμνο ή ένα τραγουδάκι που έχει θέμα του μία παιδική προσευχή.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά ένα αρχοντικό και δύο φιγούρες, τον κριτή και τη χήρα.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία για αναφορά στον κριτή, δηλαδή τον δικαστή. Ποιο είναι το καθήκον του; Τι είναι οι νόμοι;

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλούμε τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος το μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Άδικος δικαστής-ο κάθε σκληρόκαρδος άνθρωπος, χήρα-ο άνθρωπος της προσευχής και της πίστης.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

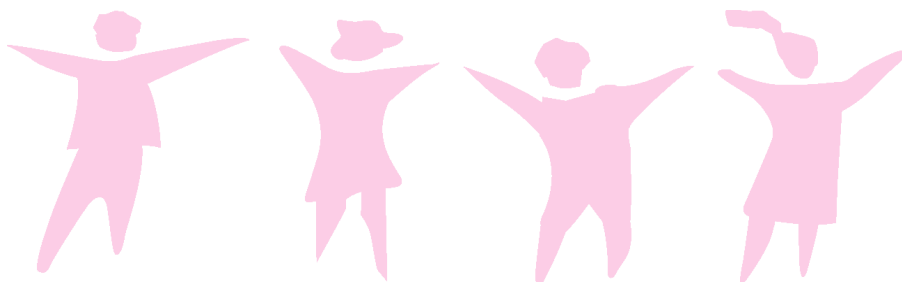
Α. Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να δημιουργήσουν μία αυτοσχέδια προσευχή. Έχουν αισθανθεί ποτέ πως ο Θεός δεν τα ακούει;

Β. Δύο παιδιά αναπαριστούν με παντομίμα την σημερινή ιστορία του Ευαγγελίου.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φεινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Υ (Υψιλον)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΥΠΟΜΟΝΗ. Είναι η έννοια που θυμίζει στα παιδιά πως η προσευχή μας πρέπει να επιμένει και να περιμένει τη βέβαιη ανταπόκριση του Θεού.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αφορμή για συζήτηση με τα παιδιά μας σχετικά με το μεγάλο δώρο της προσευχής. Καλό είναι τα παιδιά να μην έχουν τη προσευχή μόνον σαν μια διατύπωση ενός αιτήματος. Αλλά και όταν αυτό συμβεί, ας τους θυμίζουμε πως πάντα πρέπει να ακολουθεί μια προσευχή ευχαριστίας. Πάντως, η τακτική προσευχή αποτελεί για τα παιδιά ένα σημείο αναφοράς. Η πρωινή και η βραδινή προσευχή, αυτή πριν από το φαγητό, αλλά και πριν από κάθε περίπτωση, εμποδώνει στην παιδική ψυχή την αίσθηση μιας παρουσίας, της παρουσίας του Θεού-Πατέρα. Εάν αυτό ριζώσει στην ψυχή των παιδιών μας, η προσευχή έρχεται ως ένα φυσιολογικό γεγονός και θα αποτελέσει παρακαταθήκη μιας ολόκληρης ζωής, ακόμη και αν έρθουν ηλικίες, που ο άνεμος της εφηβικής αμφισβήτησης την ταρακουνήσει. Για τους παλαιούς αλλά και τους σύγχρονους γέροντες, η προσευχή είναι η ανάσα της ψυχής. Αν όντως μάθει η ψυχή να αναπνέει με αυτόν τον τρόπο, δεν θα το λησμονήσει ποτέ.

13ο Μάθημα

ΟΙ ΚΑΚΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημερινή παραβολή επιδιώκει να μεταδώσει στα παιδιά το μήνυμα πως ο Θεός όλα τα βλέπει, όλα τα ελέγχει, αλλά και πως για όλους τους ανθρώπους φτάνει, αργά η γρήγορα, η ώρα των συνεπειών των πράξεών τους.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να αισθανθούν τη διαρκή παρουσία του Θεού στη ζωή τους.
- Να συνειδητοποιήσουν πως ο Θεός δίνει διαρκώς ευκαιρίες για μετάνοια.
- Να πιστέψουν πως όλα τα κακά πράγματα γύρω μας συμβαίνουν με την ανοχή του Θεού, ώστε να κάνουν υπομονή και να μένουν σταθερά στον σωστό δρόμο.
- Να καταλάβουν πως κάθε σχέση πρέπει να τρέφεται και από τα δύο μέρη. Το ίδιο συμβαίνει και με τη σχέση μας με τον Θεό: Χωρίς την ανταπόκριση του ανθρώπου και τη μετάνοιά του για τα λάθη του, η σχέση αυτή σταματάει με υπαιτιότητα του ανθρώπου. Είναι σαν ο ίδιος ο άνθρωπος να διώχνει τον Θεό από τη ζωή του.
- Τελικός στόχος είναι τα παιδιά μας να έχουν την αίσθηση μιας σχέσης με τον Θεό. Μιας σχέσης, που χρειάζεται διαρκώς προσοχή, εμπιστοσύνη, αλλά και συνέπεια. Δεν αρκεί να λέμε ότι πιστεύουμε. Οι πράξεις μας θα αποδείξουν αν αυτή η σχέση μάς ενδιαφέρει.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός καλεί τους ανθρώπους να αναλάβουν την ευθύνη της σχέσης τους με τον Θεό. Σχέση σημαίνει αμοιβαιότητα, σημαίνει εμπιστοσύνη, σημαίνει συνέπεια. Πολλοί άνθρωποι θεωρούν πως ο Θεός είναι ανά πάσα στιγμή αυτονόητος. Κι όμως, η σχέση μαζί Του υφίσταται τις συνέπειες της απόστασης, της παρακοής και όλων των άλλων σφαλμάτων του ανθρώπου, δηλ. των αμαρτιών του.

Είναι αλήθεια πως ο Θεός είναι πάντα διαθέσιμος. Είναι αλήθεια πως δεν τιμωρεί. Αλήθεια, όμως, είναι επίσης πως η αμαρτία ισοδυναμεί με συνειδητή απομάκρυνση του Θεού από τη ζωή του ανθρώπου. Στην επιθυμία του ανθρώπου να ζήσει χωρίς Θεό, ο Θεός σέβεται την ανθρώπινη ελευθερία. Μια τέτοια ζωή όμως έχει συνέπειες, τις οποίες πολλές φορές οι άνθρωποι θεωρούν Θεία τιμωρία. Πρόκειται όμως για συνέπειες των δικών τους επιλογών.

Στην παραβολή αυτή ο Θεός επιμένει. Και ο Χριστός βάπτει τους ακροατές του να αξιολογήσουν μόνοι τους τη συμπεριφορά των κακών γεωργών. Εκείνοι εύκολα απαντούν πως είναι ένοχοι. Ίσως δεν αντιλαμβάνονται πως η παραβολή αφορά τους ίδιους, οι οποίοι διαρκώς, ως λαός, προδίδουν τη σχέση τους με τον Θεό. Το ίδιο ισχύει και για μας, όταν έρχονται φορές που κάνουμε ό,τι μπορούμε για να εξαντλήσουμε την –ανεξάντλητη, ευτυχώς!– υπομονή του Κυρίου.

Η παραβολή περιλαμβάνει και μία έμμεση προφητεία για τον ίδιο τον Κύριο. Αυτός είναι ο Υιός του Θεού, που οι κακοί γεωργοί, οι Εβραίοι, θα θανατώσουν.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή και απλή πρόταση)

- Όποιος πιστεύει, συνοδεύει την πίστη του με καλές πράξεις.
- Ο Θεός μάς δίνει συνέχεια ευκαιρίες για επανόρθωση και μετάνοια.
- Τίποτε δεν ξεφεύγει από το βλέμμα του Θεού.
- Η αμαρτία έχει συνέπειες.
- Η μεγαλύτερη συνέπεια της αμαρτίας είναι η απομάκρυνση του Θεού απ' τη ζωή μας.
- Όταν οι άνθρωποι εξαντλούν την υπομονή μας, ας θυμόμαστε πόσες φορές δοκιμάζουμε εμείς την υπομονή του Θεού.

Υλικά

Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα τα παιδιά θα χρειαστούν τις μπογιές τους, ένα ψαλίδι και ένα έλασμα για να στερεώσουν την κατασκευή, ώστε να περιστρέφεται.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι ικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Αμαρτία, υπομονή, μετάνοια, δικαιοσύνη, Υιός του Θεού.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Η πίστη χρειάζεται διαρκώς και έργα αγάπης. Μόνον έτσι μοιάζουμε σε Αυτόν που πιστεύουμε. Υπάρχει όμως και μία άλλη διάσταση, την οποία, αν θέλουμε, μπορούμε να εντοπίσουμε και να επισημάνουμε στα παιδιά: Οι κακοί γεωργοί είναι μία ομάδα, μία παρέα. Αυτό αποτελεί μια καλή αφορμή για συζήτηση, για το πόσο μία κακή παρέα μπορεί να μας παρασύρει σε κάτι κακό, σε κάτι που δεν συμφωνούμε.
- Αποτελεί πεποίθηση ζωής πως ο Θεός βλέπει τα πάντα, τίποτε δεν ξεφεύγει από τον έλεγχό Του και τίποτε κακό δε μένει χωρίς συνέπειες. Αυτό στα παιδιά θα χρησιμεύσει με δύο τρόπους: πρώτα θα αισθάνονται διαρκώς τη Θεϊκή ματιά να ελέγχει τις επιλογές τους. Ακόμη όμως θα αποτελεί και μία διαρκή παρηγοριά και ενίσχυση, όταν θα νιώσουν πολλές φορές στη ζωή τους να επικρατεί το άδικο και το παράλογο.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Σήμερα, μία αφόρμηση θα μπορούσε να ήταν ένα κομμάτι γυαλί, πίσω από το οποίο θα καλούσαμε τα παιδιά να κρύψουν κάτι. Είναι δυνατόν; Όχι! Ε, λοιπόν, τόσο αδύνατον είναι και να κρυφτεί κάτι ή κάποιος από τα μάτια Του Θεού.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους και να κάνουν τις κατασκευές του.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

Σήμερα είναι μία ευκαιρία για να ξεκινήσει η οργάνωση μιας έκθεσης με χειροτεχνίες των παιδιών. Τα παιδιά αναλαμβάνουν ρόλους και καταθέτουν τις ιδέες τους.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά το χωράφι και χάρτινες φιγούρες τους γεωργούς και τους απεσταλμένους.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Η αναφορά στους κακούς γεωργούς ας γίνει αιτία να αναφερθούμε και σε καλούς γεωργούς, δηλαδή γεωργούς, που βρέθηκαν άξιοι της εμπιστοσύνης του Κυρίου τους. Τέτοιο είναι οι Άγιοι της Εκκλησίας μας. Μία ευκαιρία σήμερα για μία γνωριμία με έναν τοπικό Άγιο.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Αφέντης-ο Κύριος, απεσταλμένοι-Προφήτες και Άγιοι, κακοί γεωργοί-ο λαός του Ισραήλ και ο κάθε άνθρωπος που δεν συμπεριφέρεται σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, Υιός του αφέντη-ο Χριστός μας.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ας φανταστούν τα παιδιά πως είναι μέλη της ομάδας των κακών γεωργών. Θα συμφωνούσαν σε όλα; Κι αν διαφωνούσαν, πώς θα το υποστήριζαν; Είμαστε σε θέση να εναντιωνόμαστε στο κακό θέλημα των πολλών; Ευκαιρία για μια συζήτηση για τις φιλίες και τις παρέες.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

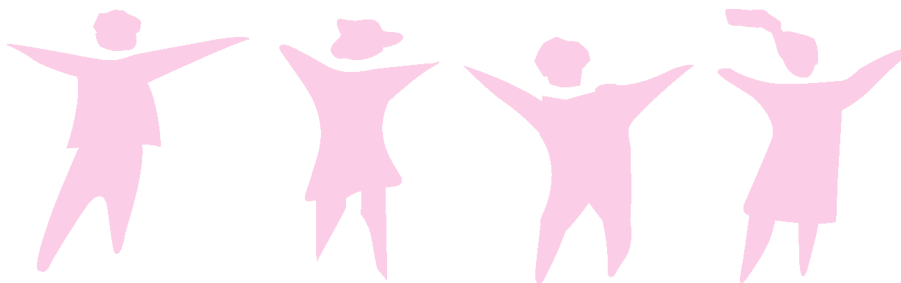
Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Γ (Γάμα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΓΕΩΡΓΟΣ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά τον ρόλο που μας αναθέτει ο Κύριος. Όλος ο κόσμος είναι αγρός του Θεού. Περιμένει από μας έργα καλά, έργα που θα φέρουν καρπό.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ευκαιρία συζήτησης για τη διαρκή παρουσία του Θεού στη ζωή μας. Ο Θεός μάς βλέπει διαρκώς, τίποτε δεν ξεφεύγει από τη ματιά Του, όλα όσα συμβαίνουν έχουν από πίσω τον Θεό. Ακόμη και όταν τα δυσάρεστα της ζωής εμφανιστούν, πρέπει η πίστη να έρχεται και να διαβεβαιώνει πως Εκείνος οδηγεί τις καταστάσεις προς την καλύτερη έκβαση. Από την άλλη, σήμερα εμφανίζεται και η ευθύνη των ανθρώπων. Είμαστε συνεργάτες του Θεού. Συντονιζόμαστε ή εναντιωνόμαστε στο έργο Του; Κάθε μέρα δίνουμε με τις πράξεις μας απαντήσεις στο ερώτημα αυτό.

14ο Μάθημα

Ο ΚΡΥΜΜΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή του κρυμμένου θησαυρού έχει για θέμα της τη μεγάλη σημασία που πρέπει να έχει στη ζωή μας η πίστη στον Χριστό. Αυτή η πίστη είναι που μας καλεί να μην επιτρέψουμε σε τίποτε άλλο να διασπάσει τον νου και την καρδιά μας. Αντίθετα, μας ενθαρρύνει να θεωρούμε αυτήν το μεγαλύτερο κέρδος, έστω κι αν όλα τα άλλα μας λείψουν.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως η πίστη στον Χριστό αξίζει όλους τους θησαυρούς της γης.
- Να αντιληφθούν πως ο Χριστός ζητά όλη μας την καρδιά, όλο μας το μυαλό, όλον μας τον εαυτό, όλη μας την ύπαρξη για να τα γεμίσει με το φως και τη χαρά Του.
- Να ετοιμαστούν όσο το δυνατόν περισσότερο, ακόμη και από αυτήν την ηλικία, για τις μεγάλες επιλογές της ζωής που θα ακολουθήσουν. Τότε που η πίστη στον Χριστό θα έρχεται σε αντίθεση με τη λογική και τις χαρές αυτού του κόσμου. Τότε που θα πρέπει να παρθούν μεγάλες αποφάσεις. Τότε είναι που περισσότερο από όλα τα άλλα πρέπει να βαρύνει αυτή, η πίστη στον αληθινό Θεό.
- Να συνδυάσουν αυτόν τον μεγάλο θησαυρό της πίστης με τον Σταυρό.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός δίνει στην έννοια της πίστης έναν χαρακτήρα δυναμικό, ώστε να παραμείνει ως πρώτη προτεραιότητα στη ζωή του πιστού. Ο άνθρωπος της παραβολής επιστρατεύει όλον του τον εαυτό, προκειμένου να κερδίσει τον θησαυρό της πίστης. Η καρδιά του είναι προσκολλημένη στον θησαυρό αυτό, ο νους του ψάχνει τρόπους για να τον αποκτήσει, ο χρόνος του αφιερώνεται σε διαδικασίες, ώστε να αγοράσει το χωράφι και τέλος, όλη του η μικρή περιουσία ανταλλάσσεται με αυτό που ανακάλυψε.

Αν μεταφέρει κανείς την ιστορία αυτή στην καθημερινότητά του, θα διαπιστώσει πόσο σημαντική είναι η πίστη στις ζωές κάποιων ανθρώπων. Σε κάθε εποχή αξιώνεται ο κόσμος να γνωρίσει τέτοιους ανθρώπους ολοκληρωτικής αφοσίωσης στον Χριστό και την Εκκλησία. Είναι αυτοί, που υπάρχουν για να συγκρίνουμε τη μεγάλη τους πίστη με τη δική μας, τη χλιαρή, την εύθραυστη, την περιορισμένη πίστη. Αυτούς καλούμαστε να έχουμε παραδείγματα.

Μάλιστα, ο Σταυρός, με τον οποίο συνδυάζει την παραβολή το βιβλίο μας, μας θυμίζει πως πολλές φορές η πίστη αυτή έχει κόστος, απαιτεί θυσίες. Όταν όμως η καρδιά μας είναι δοσμένη στον Χριστό, καμία θυσία δεν προκαλεί περισσότερο πόνο, από το να ζήσουμε χωρίς Εκείνον.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Η πίστη είναι το κέντρο της ζωής μας.
- Τα δώρα του Χριστού αξίζουν κάθε θυσία.
- Όποιος έχει δώσει την καρδιά του στον Χριστό, δεν υπολογίζει τίποτε σημαντικότερο από Εκείνον.

Υλικό

Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα τα παιδιά θα χρειαστούν τις μπογιές τους, για να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Ακόμη θα χρειαστούν ένα υλικό, με το οποίο θα κατασκευάσουν έναν σταυρό. Τέτοιες κατασκευές είναι πολύ εύκολο να βρεθούν στο διαδίκτυο, αλλά και σε βιβλία χειροτεχνίας.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Θησαυρός, Σταυρός, Πίστη, Χριστός.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Στη σημερινή ιστορία, ο Νικόλας, έστω και για λίγο, έχει δώσει όλη την καρδιά του, όλη την προσοχή του, στον χαμένο του σταυρό. Η αλήθεια είναι πως στα παιδιά μας υπάρχουν πολλοί και πολλά, που θα διεκδικήσουν όλη τους την προσοχή, όλη τους την καρδιά και όλη τους τη σκέψη. Θα έρθουν και στιγμές που τα ανταλλάγματα θα είναι πολύ δελεαστικά. Αν όμως από τώρα οι πιο τρυφερές και καθοριστικές μέρες τις ζωής τους γεμίσουν από την παρουσία του Χριστού, από την αγάπη Του, από τα δώρα που μόνον Εκείνος γνωρίζει να προσφέρει σε κάθε ψυχή που Τον πιστεύει, ο

θησαυρός για ολόκληρη τη ζωή θα παραμείνει Αυτός.

- Είναι ευκαιρία σήμερα να αναδείξουμε και την αξία του Σταυρού που φοράμε. Ας προσπαθήσουμε να τον παρουσιάσουμε στα παιδιά σαν έναν μικρό θησαυρό, που έχουμε διαρκώς μαζί μας και μας χαρίζει πράγματα πολύτιμα: προστασία, ευλογία Θεού, δύναμη για αγάπη και συμπόνια για όλους τους ανθρώπους.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Φωτογραφίες από σεντούκια με θησαυρούς.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Αφιερώνουμε λίγο χρόνο για να μάθουν πώς κάνουμε τον Σταυρό μας σωστά.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

Αναφερόμαστε σε τελετές και προσευχές, που γίνονται πριν από το ξεκίνημα κάποιου έργου, πριν το φαγητό, στην αρχή της σχολικής χρονιάς. Όλα αυτά θα ενισχύσουν την επιλογή τους: η Πίστη να προηγείται πριν από κάθε τους δραστηριότητα.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά το χωράφι του θησαυρού και μία χάρτινη φιγούρα τον άνθρωπο που βρήκε τον θησαυρό.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Μπορούμε να αναφερθούμε και να δείξουμε εικόνες ή βίντεο με την κατασκευή περίτεχνων σταυρών ή άλλων λειτουργικών αντικειμένων, όπως η καμπάνα.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Χωρικός-ο κάθε άνθρωπος που βρίσκει την πίστη, θησαυρός-όλα τα δώρα του Αγίου Πνεύματος, αυτά που πούλησε-όλες οι μικρές χαρές του κόσμου, το χωράφι του Θησαυρού-η Εκκλησία.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ρωτάμε τα παιδιά αν υπάρχει κάτι, για το οποίο αν το έχαναν, θα στεναχωριόντουσαν πολύ. Πάνω σε αυτό το συναίσθημα θα βρούμε την ευκαιρία να δείξουμε πώς αισθάνθηκε ο Νικόλας, αλλά και τι θέση κατέχει στην καρδιά κάθε πιστού ο Χριστός. Μπορούμε επίσης να εξηγήσουμε στα παιδιά την επιθυμία κάποιων ανθρώπων, όπως οι μοναχοί, να εγκαταλείψουν τα πάντα, ώστε ο νους και η καρδιά τους να μείνουν απερίσπαστα στη σχέση τους με τον Κύριο.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φειτών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Θ (Θήτα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΘΗΣΑΥΡΟΣ. Είναι η έννοια που θυμίζει στα παιδιά την θέση, η οποία πρέπει να κατέχει στην ψυχή μας η πίστη στον Χριστό.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή βοηθά τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν πως η Πίστη δεν είναι μία από τις πολλές απασχολήσεις του μυαλού τους. Η Πίστη έρχεται να παραμερίσει έννοιες και μικρές χαρές αυτού του κόσμου και να γεμίσει την ψυχή με χαρά και ελπίδα μιας άλλης ποιότητας. Τα προετοιμάζει ακόμη και για επιλογές, όχι τόσο στα λόγια, όσο στην πράξη. Διότι ο τρόπος που συμπεριφέρεται ο κόσμος έρχεται πολλές φορές σε αντίθεση με αυτά που διδάσκει η Πίστη μας. Όταν έρθει αυτό το δίλημμα, η Πίστη και το θέλημα του Θεού πρέπει, όσο είναι δυνατόν, να έχουν καταλάβει το κέντρο της καρδιάς. Αυτή είναι η μεγαλύτερη αντίσταση στα πάθη και τους πειρασμούς.

15ο Μάθημα

Ο ΚΟΚΚΟΣ ΤΟΥ ΣΙΝΑΠΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημερινή παραβολή ασχολείται με το θέμα της Πίστης. Μόνο που στο σημερινό μάθημα το ενδιαφέρον στρέφεται στην καλή επίδραση που ασκεί ο πιστός άνθρωπος στον κοινωνικό του περίγυρο. Έτσι, πέρα από ένα εσωτερικό-προσωπικό γεγονός, σήμερα η Πίστη παρουσιάζεται και ως γεγονός κοινωνικό, ικανό να αλλάξει την συμπεριφορά των ανθρώπων και να βελτιώσει τις μεταξύ τους σχέσεις.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να μάθουν πως, στην ηλικία που βρίσκονται, ένα μικρό σποράκι φυτεύεται στην ψυχή τους. Είναι τα απλά λόγια για την Πίστη στον Χριστό, που ακούνε στην Εκκλησία, στο σπίτι τους, κυρίως εδώ, στο Κατηχητικό τους.
- Να καταλάβουν πως αυτά τα απλά λόγια μπορεί να φαίνονται σήμερα ασήμαντα. Άλλα πράγματα μπορεί να φαίνονται σπουδαιότερα: Τα μαθήματα στο σχολείο, οι φιλίες, τα αθλητικά γεγονότα... Η Πίστη όμως, που σήμερα μοιάζει με μικρό σποράκι, θα αρχίσει σιγά σιγά να γιγαντώνεται και, αν καλλιεργηθεί σωστά, θα είναι για την ψυχή, αλλά και για τους γύρω τους ανθρώπους ένα ασφαλές καταφύγιο.
- Να συνειδητοποιήσουν πως η Πίστη αλλάζει τη συμπεριφορά μας. Μας οδηγεί σε σωστότερες πράξεις. Και πως από αυτές θα ωφεληθούν όλοι εκείνοι που βρίσκονται μαζί μας.

- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Θεολογικό πλαίσιο

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός συνδυάζει την Πίστη με το ίδιο το έργο Του. Έτσι ασήμαντος και Αυτός μπήκε στην ανθρώπινη ιστορία. Ένα ασήμαντο παιδάκι υπήρξε στη Βηθλεέμ. Ασήμαντοι και οι μαθητές που διάλεξε. Κι όμως, Αυτός και το κήρυγμα της αγάπης που έφερε στον κόσμο, πλημμύρισαν τα έθνη και άλλαξαν την ανθρώπινη ιστορία.

Διακριτικά και σχεδόν απαραίτητα φυτεύεται και η Πίστη στην καρδιά του ανθρώπου. Με λόγια απλά, με καθημερινά παραδείγματα, με κατανοητικές Ακολουθίες... Και φτάνει ο καιρός, όπου η Πίστη κατακλύζει την καρδιά, την παρηγορεί, τη δυναμώνει, τη γεμίζει με ελπίδα και αγάπη για τον κόσμο. Η Πίστη κάνει τον άνθρωπο ικανό να νικά τον κόσμο.

Αυτά όλα δεν είναι θεωρητικά. Ο πιστός άνθρωπος αποκτά χαρακτηριστικά λυτρωτικά για τον κόσμο. Η αγάπη του για τους ανθρώπους, που είναι καρπός της Πίστης στον Θεό, τον κρατάει σταθερό, έντιμο, συμπονετικό, αλλά και μαχητικό, όταν η αδικία εμφανιστεί. Κι ακόμη, ο πιστός άνθρωπος δεν αισθάνεται ποτέ μόνος. Γι' αυτό βρίσκει το θάρρος να εναντιωθεί στους πολλούς, όπως σήμερα η Αννιώ στο σχολείο της υπερασπίστηκε την ανυπεράσπιστη συμμαθήτριά της.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή και απλή πρόταση)

- Η πίστη είναι ένα σποράκι που γίνεται ένα πανύψηλο δέντρο.

- Η πίστη σκεπάζει την ψυχή και της δίνει την ασφάλεια της Πίστης, της ελπίδας και της αγάπης.
- Ο πιστός άνθρωπος ξέρει να υπερασπίζεται το δίκαιο στον κόσμο και δεν φοβάται να διαφωνήσει με τους πολλούς.
- Το δέντρο της Πίστης είναι η ευλογία του Χριστού στην ανθρώπινη ψυχή.

Υλικό Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα τα παιδιά θα χρειαστούν τις μογιές τους, για να χρωματίσουν τις εικόνες του βιβλίου. Μπορούν επίσης να καλύψουν με μικρά σποράκια το σχέδιο ενός μεγάλου δέντρου πάνω σε μία φωτοτυπία.

Λέξεις-κλειδιά Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Σπόρος, δέντρο, Πίστη, Χριστός, θάρρος, προστασία, καταφύγιο.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Κάθε μέρα στη ζωή ενός παιδιού μπορεί να είναι μέρα φυτέματος ενός μικρού σπόρου Πίστης. Τα παιδιά

πρέπει να εξοικειωθούν με αυτή την εικόνα. Πρέπει να ξέρουν πως η ψυχή τους είναι ένα χωράφι, που όλοι θέλουν να σπείρουν. Υπάρχουν οι σπόροι της γνώσης, της φιλίας, της αγάπης στην οικογένεια. Ας μάθουν όμως, πως ο σπόρος που θα δώσει το ψηλότερο δέντρο είναι η Πίστη στον Χριστό. Και ας ξέρουν πως, αν και τους μιλούν πολλοί γι' Αυτόν, Εκείνος είναι τελικά που φυτεύει αυτόν τον σπόρο στην καρδιά και Εκείνος που θα τον κάνει δέντρο μεγάλο.

- Με κάθε τρόπο, τα παιδιά πρέπει αν καταλάβουν, πως η Πίστη οδηγεί και σε πράξη. Πράξη, που μπορεί να τα φέρει σε σύγκρουση με το περιβάλλον τους. Είναι λεπτός ο χειρισμός, διότι η σταθερότητα στην Πίστη πρέπει να συνδυαστεί με ευγένεια, σεβασμό στο διαφορετικό και διάκριση. Ας ενθαρρύνουμε τα παιδιά να βρουν τη σωστή πράξη, κάθε φορά που έχουν ένα δίλημμα. Και σωστή πράξη σημαίνει εκείνη που συμφωνεί με όσα μαθαίνουν για τη διδασκαλία του Ευαγγελίου. Και βέβαια, δεν είναι όλα τα παιδιά έτοιμα στην ίδια στιγμή. Οι χαρακτήρες διαφέρουν. Η ωριμότητα έρχεται σε διαφορετική στιγμή για κάθε άνθρωπο. Το δέντρο της Πίστεως έχει διαφορετικούς ρυθμούς από ψυχή σε ψυχή. Χρειάζεται υπομονή, παρατηρητικότητα και διάκριση εκ μέρους γονέων και παιδαγωγών.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Μία φούχτα σουσάμι. Αν βέβαια το επιτρέπουν οι συνθήκες, το μάθημα γίνεται κάτω από ένα ψηλό δέντρο.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Κολλάνε σποράκια, πάνω στο σχέδιο.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Επίσκεψη σε ένα φυτώριο.
- B. Συμμετοχή σε δενδροφύτευση.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σπκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι σε σχήμα δέντρου θα μπορούσε να βρίσκεται κολλημένο στον πίνακα και τα παιδιά, με αυτοκόλλητα, να κολλούν το όνομά τους.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα μιλάμε για τα μεγάλα δέντρα. Τα είδη και τα μέρη τους. Φωτογραφίες με δάση από όλον τον πλανήτη.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Σπόρος-η Πίστη όταν πρωτοφυτεύεται στην ψυχή, δέντρο-η ώριμη Πίστη, οι φωλιές των πουλιών-όλοι οι άνθρωποι που χρειάζονται τη βοήθεια και τη συμπαράστασή μας.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Καλούμε τα παιδιά να μαζευτούν, να νιώσουν σαν σποράκια και, με τον ήχο μιας κατάλληλης μουσικής, να αρχίσουν να μιμούνται ένα δέντρο που μεγαλώνει.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

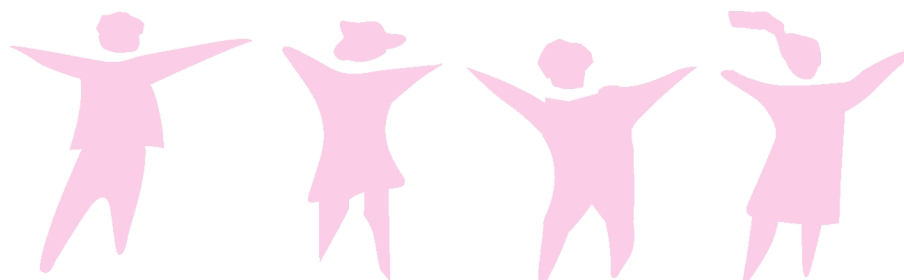
Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φειτινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Δ (Δέλτα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΔΕΝΤΡΟ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά την πίστη μας, που μέρα με τη μέρα αυξάνεται και δίνει καταφύγιο, μέσα από τις πράξεις μας, στους γύρω μας.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ευκαιρία συζήτησης για την Πίστη. Πώς πρωτοφυτεύεται στην ψυχή μας, πώς καλλιεργείται, πώς αναπτύσσεται, πώς φτάνει να γίνεται δέντρο, χαρίζοντας τον ίσκιό του στην ψυχή μας και κάνοντάς μας ικανούς να προστατεύσουμε κι άλλους. Ας περάσουμε στα παιδιά μας αυτήν την εικόνα και για το Κατηχητικό: μία ευκαιρία να σπέρνεται στην ψυχή η Πίστη. Κάποτε οι σπόροι αυτοί θα γίνουν δέντρα και το κυριότερο: Θα δώσουν νέους σπόρους, που θα φυτευτούν στους επόμενους.

16ο Μάθημα

Ο ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΑΖΑΡΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή του πλούσιου και του Λάзарου έχει πολλές προσεγγίσεις. Από αυτές, το βιβλίο επιλέγει να τονίσει τη δικαιοσύνη. Συγχρόνως συνδυάζει τη σκληροκαρδία των πλουσίων με τις συνέπειες, όχι μόνον σε μία άλλη ζωή, αλλά και σ' αυτή.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως η αδικία που επικρατεί στον κόσμο είναι αντίθετη με το θέλημα του Θεού.
- Να αντιληφθούν πως η πίστη εκδηλώνεται με έργα. Και αφού πιστεύουμε σε Θεό δικαιοσύνης, όπως φαίνεται και στην παραβολή, δεν μπορεί, παρά να ενδιαφερόμαστε για την αδικία στον κόσμο και να προσπαθούμε να την εξαλείψουμε.
- Να συνειδητοποιήσουν πως τα πράγματα στη ζωή αυτή αλλάζουν πολύ γρήγορα και πως ο μοναδικός τρόπος να αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι τις συμφορές που τους τυχαίνουν είναι η αγάπη και η αλληλεγγύη μεταξύ τους.
- Αν και μπαίνει σε δεύτερο πλάνο στο μάθημά μας, να αφομοιώσουν τα παιδιά τη διάσταση της αιωνιότητας, της ζωής μετά τον θάνατο, καθώς και την αλήθεια πως οι πράξεις της ζωής αυτής έχουν συνέπειες στην άλλη.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

**Θεολογικό
πλαίσιο**

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός διευρύνει την εφαρμογή του Ευαγγελίου και το μεταφέρει από την προσωπική διάσταση στην κοινωνική. Ακροατές του είναι εκείνοι που νομίζουν πως η Πίστη είναι ένα γεγονός κάθeto, δηλαδή αφορά μόνον τον άνθρωπο με τον Θεό. Ο Χριστός θέλει να τονίσει και την οριζόντια διάσταση, την κοινωνική.

Ο Χριστός δεν περιορίζεται σε μια υπόδειξη για Δικαιοσύνη. Προειδοποιεί πως η τρομερή κοινωνική αδικία δεν είναι μια φυσιολογική κατάσταση και αργά ή γρήγορα έρχεται η θεραπεία της. Πολλοί, βεβαίως, θα νομίσουν πως μιλά για μία μετά θάνατον αποκατάσταση. Ό,τι είναι όμως λάθος μετά θάνατον, είναι λάθος και πριν από αυτόν. Πράγμα που σημαίνει πως η Πίστη στον Χριστό φέρνει μαζί και την προσήλωση στη Δικαιοσύνη, που έχει ρίζες όχι σε θεωρίες και αναλύσεις, αλλά στην αγάπη και στην αξία του κάθε ανθρώπου ξεχωριστά.

Δεν μπορεί κάποιος να αγαπά και να είναι άδικος. Αυτή η ασυνέπεια, όχι μόνον είναι λανθασμένη, αλλά και δίνει μαρτυρία για έναν αλλοιωμένο Χριστό. Γιατί κάθε μας πράξη αποτελεί μαρτυρία Χριστού. Και αυτό κάνει, και απέναντι στα παιδιά μας, διπλή την ευθύνη μας.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Ο Θεός δεν αγαπά την αδικία.
- Όποιος ανέχεται την αδικία είναι σαν να προδίδει τον ίδιο τον Χριστό.
- Όποιος ανέχεται την αδικία, δεν αγαπά τον συνάνθρωπό του.
- Ο πιστός άνθρωπος ακολουθεί και μιμείται τον Θεό της Δικαιοσύνης.

Υλικά Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα τα παιδιά θα χρειαστούν τις μπογιές τους, για να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου καθώς και ψαλίδι για τις κατασκευές τους.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του κάθε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Φτωχός, πλούσιος, αδικία, Δικαιοσύνη, συνέπειες.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Η ανάγκη για Δικαιοσύνη είναι διαρκώς παρούσα, ακόμη και στον κόσμο των μικρών παιδιών. Εκεί μάλιστα παρουσιάζεται και ιδιαίτερα οξυμμένη. Όλοι ξέρουμε πως τα μικρά παιδιά είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα σ' αυτήν και αυτό είναι κάτι που πρέπει να το έχει πάντα υπ' όψιν ο κάθε παιδαγωγός.
- Τα τελευταία χρόνια έχει κάνει έντονη την παρουσία του στο σχολείο ο σχολικός εκφοβισμός, ακόμη και στις πολύ μικρές ηλικίες. Ο συνδυασμός Αγάπης και Δικαιοσύνης που συνυπάρχουν στην Πίστη μας, μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά στην καταπολέμησή του.

- Πολύ εύστοχα, το βιβλίο σήμερα αναδεικνύει τη Φιλία παράλληλα με την ανάγκη για Δικαιοσύνη. Διότι η Φιλία μετατρέπει ένα απρόσωπο σύνθημα σε υπόθεση προσωπική, που ωθεί τον φίλο να υπερασπιστεί τον φίλο. Η Φιλία ακόμη δεν φέρνει σε δύσκολη θέση κάποιον_ φροντίζει να τον εντάξει στην ομάδα, τον βγάζει από το περιθώριο, ό, τι ακριβώς προτείνουν δηλαδή και όλες οι θεωρίες αντιμετώπισης των φαινομένων βίας στο σχολείο.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Οπτικοακουστικό υλικό με θέμα τη Φιλία. Ανάγνωση μιας σχετικής ιστορίας. Ενισχύουμε την έννοια της Φιλίας και τη μεταφέρουμε στην παραβολή. Θα μπορούσε ποτέ να είναι φίλος ο πλούσιος με τον Λάζαρο; Να, λοιπόν, που ο πλούσιος θυμίζει τον άλλο πλούσιο της παραβολής με τα πολλά αγαθά, που θέλησε να γκρεμίσει τις αποθήκες του, που η μοναδική τους συντροφιά ήταν ο πλούτος του, που αδιαφορεί για την κάθε ανθρώπινη παρουσία γύρω του.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Ρωτάμε τα παιδιά αν γνωρίζουν κάποια ιστορία για τη Φιλία.
- B. Δείχνουμε εικόνες ακραίας φτώχειας και ακραίου πλούτου.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά ένα παλάτι και δύο φιγούρες, του μεν πλούσιου να απολαμβάνει τα αγαθά του και του φτωχού να παραμένει ανήμπορος μπροστά στην πόρτα.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα μας δίνει αφορμή για συζήτηση πάνω στα χαρακτηριστικά της Φιλίας.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Πλούσιος-ο σκληρόκαρδος άνθρωπος, Λάzarος-ο αδικημένος κάθε εποχής, φωνή του Αβραάμ-το θέλημα του Θεού και η Δικαιοσύνη Του.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

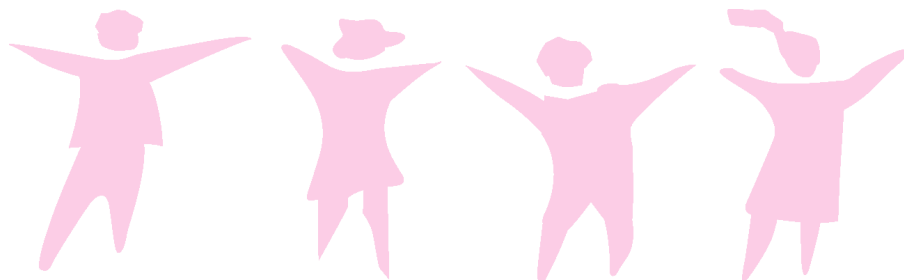
A. Πώς χαρακτηρίζουμε τη συμπεριφορά του Λεωνίδα και πώς του Αντώνη;

B. Συζητάμε για τα δώρα. Ετοιμάζουμε ένα δώρο για ένα αγαπημένο πρόσωπο. Ξέρουμε τι χρειάζεται; Ξέρουμε τι θα του αρέσει;

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φεινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Φ (Φι)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΦΙΛΙΑ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά τη σχέση που μας συνδέει με τους ανθρώπους. Θυμίζει όμως και τον μεγάλο Φίλο μας, τον ίδιο τον Χριστό και τη σχέση που θέλει να έχουμε μαζί Του: Σχέση Φιλίας, Εμπιστοσύνης και Αγάπης.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ευκαιρία συζήτησης για τις αδικίες που συμβαίνουν στον κόσμο. Ίσως τα παιδιά ακούν παρόμοιες συζητήσεις στο σπίτι τους. Οπωσδήποτε, όμως, βιώνουν και τα ίδια την αδικία μέσα στο χώρο του σχολείου τους. Σε κάθε περίπτωση, η σημερινή παραβολή δίνει την ευκαιρία να γνωρίσουν τα παιδιά μία σημαντική διάσταση της Πίστης τους: Το ενδιαφέρον για τους αδικημένους, αλλά και την ευαισθητοποίησή τους απέναντι σε θέματα Δικαιοσύνης. Πρέπει όμως οπωσδήποτε, το ενδιαφέρον αυτό να συμπληρωθεί με την Αγάπη, αλλά και με την Πίστη. Την Αγάπη, που ενώνει τους ανθρώπους και την Πίστη, που μας επιτρέπει να οραματιστούμε ένα κόσμο χωρίς αδικία, φτιαγμένο από τον Θεό της Δικαιοσύνης.

17ο Μάθημα

ΟΙ ΔΥΟ ΟΙΚΟΔΟΜΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημερινή παραβολή μιλάει για την Πίστη. Το θέμα αυτό το έχουμε ξανασυναντήσει. Σήμερα, όμως, το προσεγγίζουμε διαφορετικά. Πίστη είναι η εμπιστοσύνη, η βεβαιότητα, πως κάποιος θα με στηρίξει. Πρώτα βεβαίως Πίστη στον Θεό. Πίστη όμως και στους ανθρώπους. Πίστη στη δύναμη της συνεργασίας και της αλληλοβοήθειας. Και στις δύο περιπτώσεις, όμως, η Πίστη προϋποθέτει την επίγνωση πως μόνος του ο άνθρωπος είναι αδύναμος και εκτεθειμένος. Η σημερινή ιστορία του βιβλίου μάς δίνει αυτό το δίδαγμα: Πρέπει να μάθω να ζητώ βοήθεια. Πρέπει να μάθω να εμπιστευόμαι. Και, πάνω απ' όλους, τον Θεό.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως έχουμε ανάγκη τους άλλους ανθρώπους. Αυτοί μπορεί να είναι οι γονείς μας, οι φίλοι μας, οι δάσκαλοί μας, οι συμμαθητές μας.
- Μαθαίνουμε να εμπιστευόμαστε και να συνεργαζόμαστε. Συγχρόνως γινόμαστε και εμείς πρόθυμοι να βοηθήσουμε, αλλά και άξιοι να μας εμπιστευτούν. Γινόμαστε αξιόπιστοι.
- Τα παιδιά να βεβαιωθούν πως Αυτός που πάντα είναι έτοιμος να μας βοηθήσει και έχει τη δύναμη να μας ενισχύει σε κάθε μας ανάγκη είναι ο Θεός.
- Να συνειδητοποιήσουν πως η Πίστη σ' Αυτόν ξεκινά από ένα μικρό

σποράκι στην ψυχή μας (βλέπε την παραβολή του σπόρου του σιναπιού). Αν όμως ακολουθήσουμε τον δρόμο που μας δείχνει η Εκκλησία μας, η Πίστη αυτή δυναμώνει, γίνεται δέντρο, γίνεται βράχος, πάνω στον οποίο, αν χτίσουμε τις ελπίδες και τα σχέδιά μας, δεν πρόκειται να διαψευστούμε.

- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Θεολογικό πλαίσιο Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός παρουσιάζει την Πίστη ως αποτέλεσμα μιας διαδρομής, μιας πορείας. Θέλει να εξηγήσει στους ακροατές του πως δεν είναι κάτι που το έχεις ή δεν το έχεις, αλλά κάτι που καλλιεργείται, αναπτύσσεται ή, αντίθετα, μπορεί να μείνει σε αδράνεια και μαρασμό.

Για τον Κύριο, η Πίστη είναι όπλο. Όπλο εναντίον της βροχής, της καταιγίδας, της νεροποντής. Τι κρύβεται πίσω από όλα αυτά; Πρώτα, είναι οι δυσκολίες της ζωής. Κατόπιν είναι οι πειρασμοί, που απειλούν την ψυχή και τη γεμίζουν με λύπη, απόγνωση, μίσος και εγωισμό. Ακόμη μπορεί να είναι και οι απογοητεύσεις από ανθρώπους, στους οποίους πιστέψαμε κι εκείνοι βρέθηκαν ανάξιοι της εμπιστοσύνης μας.

Η ώρα της δυσκολίας πρέπει να μας βρει έτοιμους, με Πίστη στερεή, ικανή να αντισταθεί και να μην καταρρεύσουμε, όπως ένα σπίτι κτισμένο στην άμμο. Η Πίστη, λοιπόν, θέλει συστηματική καλλιέργεια και όχι περιστασιακή. Δεν περιμένουμε την ξαφνική ανάγκη, για να τη θυμηθούμε.

Η Πίστη είναι σχέση με ένα ζωντανό πρόσωπο. Στηρίζεται στη γνώση του ενός για τον άλλον. Μαθαίνουμε τι

θέλει ο Θεός από μας. Μαθαίνουμε τι μπορεί να ανοίξει την καρδιά μας για να Τον δεχτούμε. Αυτόν τον δρόμο μας τον διδάσκει η Εκκλησία. Αυτή είναι που κάνει την Πίστη να μοιάζει μέσα μας με στέρεο βράχο.

Το μήνυμα
(Πάντα μια μικρή
και απλή πρόταση)

- Επιλέγουμε τους φίλους μας και τους εμπιστευόμαστε.
- Είμαστε πάντα έτοιμοι να στηρίξουμε τον φίλο μας.
- Ο Θεός είναι ο πιο πιστός μας φίλος.
- Στηριζόμαστε στον Θεό και τον εμπιστευόμαστε.
- Η Εκκλησία μάς μαθαίνει να εμπιστευόμαστε τον Θεό.
- Κάθε μέρα έχουμε την ευκαιρία να καλλιεργούμε την Πίστη μας.

Υλικό

Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα τα παιδιά θα χρειαστούν τις μπογιές τους, για να χρωματίσουν το σχέδιο του βιβλίου τους. Επίσης, κόβουμε κάρτες με απλούς κανόνες σωστής συμπεριφοράς με τους φίλους μας.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας

να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

Πίστη, εμπιστοσύνη, φίλος, βράχος, άμμος, καταιγίδα, Χριστός.

**Εφαρμογή
στην
καθημερινότητα**

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Η πίστη δεν διδάσκεται μόνον με λόγια και διδασκαλία. Είναι αποτέλεσμα μιας σχέσης που καλλιεργείται συστηματικά στην ψυχή του κάθε παιδιού. Οι σχέσεις των ανθρώπων, και στην προκειμένη περίπτωση των παιδιών, έχουν κι εκείνες κάποια πλαίσια, κάποιους κανόνες. Οι σχέσεις μάς μαθαίνουν να περιορίζουμε τα «θέλω» μας, οι σχέσεις μάς μαθαίνουν να ακούμε τον άλλον, μάς μαθαίνουν επίσης και να εμπιστευόμαστε και να εκτιμούμε το «μαζί».

- Οι σχέσεις των παιδιών σε αυτήν ηλικία είναι πολύ σημαντικές. Αν λειτουργήσουν σωστά, διευκολύνουν και την πίστη στον Θεό. Βέβαια, εκεί υπάρχουν και άλλοι παράγοντες. Όλη η ζωή της Εκκλησίας μάς ετοιμάζει γι' αυτή την σχέση. Η συμμετοχή του παιδιού σ' αυτήν αποτελεί ουσιαστικά ένα σχολείο Πίστης. Σ' αυτή τη διαδικασία συμβάλλει και το Κατηχητικό. Και μάλιστα, μέσα σ' αυτό καλλιεργείται παράλληλα η Πίστη στον Θεό και η πίστη στους ανθρώπους. Σ' αυτή τη διπλή καλλιέργεια μπορούν να συμβάλλουν όλες οι ομαδικές δράσεις, τα παιχνίδια, οι συζητήσεις.

- Οι δυσκολίες κάθε ηλικίας αποτελούν πάντα αφορμή να αναρωτηθούμε εμείς, αλλά και τα παιδιά μας: Νιώθω στέρεη την Πίστη μου; Ακουμπώ με εμπιστοσύνη στον Θεό; Αλλά και κάτι ακόμη: είμαι «βράχος», είμαι αξιόπιστος για τους φίλους μου;

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Φωτογραφίες ή αποσπάσματα από βίντεο με μεγάλα κάστρα, στερωμένα σε βράχους. Ωραία εικόνα είναι και εκείνη της Σιμωνόπειρας, του μεγάλου μοναστηριού του Αγίου Όρους.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Μία εύκολη χαρτοκοπτική ενός πύργου θα συνδυαζόταν πολύ όμορφα με το μάθημα.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Οργανώνουμε κοινές εργασίες.** Αναθέτουμε συγκεκριμένα καθήκοντα και πείθουμε τα παιδιά πως από το αποτέλεσμα του κάθε ξεχωριστού ρόλου εξαρτάται το συνολικό αποτέλεσμα.
- B. Τα ίδια διδάγματα** προκύπτουν και από ένα ομαδικό παιχνίδι. Με τον δικό τους τρόπο καλλιεργούν και αυτά την εμπιστοσύνη προς τον συμπαίκτη. Επιπλέον, βέβαια, αυτά διδάσκουν και άλλες αρετές, όπως την ανοχή στο λάθος του συμπαίκτη, την υπομονή, την συνεργασία και τις κοινές εναλλακτικές λύσεις.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα δύο κατάλληλα χαρτόνια θα μπορούσαν να αναπαριστούν τα δύο σπίτια, το ένα θεμελιωμένο στον βράχο και το άλλο θεμελιωμένο πάνω στην άμμο.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία να παρουσιάσουμε στα παιδιά τον τρόπο που χτίζεται ένα σπίτι, αλλά και να γνωρίσουν από κοντά μία παραδοσιακή κατοικία.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Πίστη-σχέση με τον Θεό, σπίτι στον βράχο-η στέρεη Πίστη, σπίτι στην άμμο-η Πίστη που δεν καλλιεργήθηκε, βροχές και καταγίδες-οι δυσκολίες και οι πειρασμοί της ζωής.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Ένα παιδί μένει μόνο στο κέντρο του χώρου. Μια ομάδα συμμαθητών του

προσπαθεί να το μετακινήσει. Το ίδιο παιδί αναλαμβάνει να κρατά μια άλλη μικρή ομάδα. Η προηγούμενη ομάδα προσπαθεί πάλι να το μετακινήσει. Τα κατάφερε το ίδιο εύκολα, όπως στην αρχή; Πρόκειται για μία απλή βιωματική προσέγγιση της ανάγκης για υποστήριξη και αλληλοβοήθεια.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φειτών αναμνηστικών.

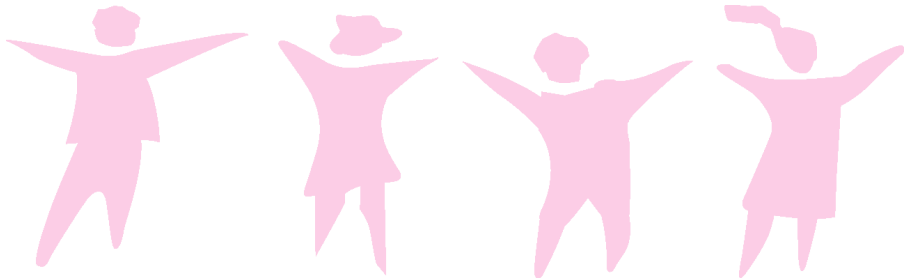
Σήμερα, το γράμμα **Β (Βήτα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΒΡΑΧΟΣ. Είναι η έννοια, που θυμίζει στα παιδιά τη βαθιά Πίστη που πρέπει να έχουμε στον Χριστό.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ευκαιρία συζήτησης για τη Φιλία και την Εμπιστοσύνη που πρέπει να έχουν οι φίλοι μεταξύ τους. Η ιστορία του βιβλίου των παιδιών μιλάει για τη δύναμη της συνεργασίας και την ανάγκη να εμπιστευόμαστε. Η παραβολή του Ευαγγελί-

ου όμως μιλά για τη σχέση με τον Μεγάλο μας Φίλο, τον Θεό, και πώς πρέπει να καλλιεργούμε τη σχέση μας μαζί Του. Αυτή η σχέση είναι η Πίστη. Καλλιεργείται και χρειάζεται συνέπεια, ώστε να προσφέρει το στέρεο έδαφος, πάνω στο οποίο θα κτιστεί ολόκληρη η ζωή.

18ο Μάθημα

ΟΙ ΔΕΚΑ ΠΑΡΘΕΝΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραβολή των δέκα παρθένων είναι πολύ γνωστή, το νόημά της όμως δεν είναι και τόσο εύκολο, κυρίως για την ηλικία των μικρών μαθητών μας. Μας μιλάει για τη διαρκή ετοιμότητα της ψυχής να υποδεχτεί τον Κύριο. Την ανάγκη αυτή την ξέρουν καλά οι άγιοι και οι ασκητές. Γνωρίζουν πως η επίσκεψη του Χριστού στην ψυχή γίνεται ξαφνικά και απρόσμενα. Γνωρίζουν επίσης τη σημασία της προετοιμασίας της ψυχής γι' αυτή τη συνάντηση. Τα παιδιά δεν έχουν την εμπειρία αυτών των προχωρημένων πνευματικά προσώπων. Μπορούν όμως να αρχίσουν να προετοιμάζονται από τώρα γι' αυτή τη συνάντηση. Αν και τα παιδιά ίσως και να βιώνουν πολύ πιο άμεσα αυτή την εμπειρία, όπως μας έχει διαβεβαιώσει ο ίδιος ο Κύριος. Ίσως, λοιπόν, μια προετοιμασία να έχει και ως αποτέλεσμα να διατηρήσουν κάτι που τώρα κατέχουν.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να διδαχτούν πως ο Θεός επισκέπτεται την ψυχή του ανθρώπου και τη γεμίζει φως, χαρά και ελπίδα.
- Να αντιληφθούν πως η συνάντηση αυτή χρειάζεται προετοιμασία εκ μέρους του ανθρώπου. Είναι σαν να ετοιμαζόμαστε να υποδεχτούμε έναν αγαπημένο φίλο. Όλος μας ο εαυτός ανυπομονεί να τον συναντήσει και κάνει τις κατάλληλες προετοιμασίες.
- Τι μας προετοιμάζει καλύτερα; Οι καλές πράξεις. Οι Ακολουθίες και

τα Μυστήρια της Εκκλησίας. Η Προσευχή.

- Πώς βιώνουμε αυτή τη συνάντηση μέσα στην Εκκλησία; Μέσω της Θείας Κοινωνίας.
- Όλα αυτά κρατούν την ψυχή σε ετοιμότητα. Χρειάζεται όμως διαρκής προετοιμασία. Αν αμελήσουμε, η ψυχή παγώνει, αδειάζει. Και το κυριότερο, χάνει την ικανότητα να ανταποκριθεί στην πρόσκληση του Χριστού.
- Να συνδυάσουν τις εικόνες με τις έννοιες, όπως περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου «Ο ΠΑΠΑ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Θεολογικό πλαίσιο

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός μάς μιλά για την ανάγκη διαρκούς εμβάθυνσης της Πίστες μας. Πολλοί νομίζουν πως ο σκοπός του πιστού τελειώνει με την τήρηση κάποιων κανόνων, κάποιων εντολών, ακόμη και με την πιο συστηματική πραγματοποίηση έργων Αγάπης. Δεν είναι όμως αυτά ο τελικός σκοπός. Αυτός είναι η συνάντηση με τον Χριστό.

Το πότε θα επισκεφτεί ο Χριστός την καρδιά μας δεν το γνωρίζουμε. Οι Άγιοι της Εκκλησίας μας βρίσκονται σε μια διαρκή προσοχή, διαρκή νήψη, όπως λέγεται, προκειμένου να την κρατήσουν απερίσπαστη γι' αυτή τη συνάντηση. Αυτό που ξέρουμε είναι πως υπάρχουν τρόποι να είμαστε εσωτερικά σε θέση να αναγνωρίζουμε αυτή την παρουσία.

Η δυνατότητα αυτή εξαρτάται από τη διάρκεια, την επιμονή και την ποιότητα της προετοιμασίας μας. Σ' αυτήν βοηθούν οι καλές πράξεις, η προσευχή, η συμμετοχή στα Μυστήρια της Εκκλησίας μας, κυρίως όμως η προσκόλληση της καρδιάς μας στον Χριστό.

Το μήνυμα
(Πάντα μία μικρή
και απλή πρόταση)

- Ο Θεός θέλει να συναντήσει τον κάθε άνθρωπο.
- Με καλές πράξεις ετοιμαζόμαστε να υποδεχτούμε τον Κύριο.
- Πάντα πρέπει να είμαστε έτοιμοι για τη συνάντηση με τον Χριστό.

Υλικά

Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα τα παιδιά θα χρειαστούν τις μπογιές τους, για να χρωματίσουν το σχέδιο του βιβλίου τους.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μία ή δύο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά. Ειδικά στις παραβολές, ζητούμενο είναι εικόνες της ιστορίας να ανασύρουν στον νου των παιδιών τις έννοιες που συμβολίζουν:

10 Παρθένες, λάδι, συνάντηση, Γάμος, Γαμπρός-Νυμφίος, προετοιμασία.

**Εφαρμογή
στην
καθημερινότητα**

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Μέσα σε μια καθημερινότητα γεμάτη απασχολήσεις, ακόμη και σε αυτή την ηλικία, είναι σημαντικό για τα παιδιά μας, κάθε μέρα, με κάποιο τρόπο, να κρατούν ζωντανή την παρουσία του Θεού. Η πρωινή προσευ-

χή, μια μικρή συζήτηση, το αναμμένο καντήλι στο σπίτι, όλα συντελούν στην προετοιμασία της παιδικής ψυχής για τη συνάντηση με τον Χριστό.

- Η έλλειψη αυτής τη προετοιμασίας δεν έχει να κάνει μόνον με αμέλεια, αλλά και με τη διάσπαση. Τα παιδιά μας ζουν πλέον σε ένα κόσμο διασπασμένο σε χίλιες δυο απασχολήσεις. Γι' αυτό έχει μεγάλη σημασία να τηρείται μία στοιχειώδης τάξη. Το οικογενειακό τραπέζι, ο Εκκλησιασμός, το Κατηχητικό, δεν είναι πλέον αυτονόητα. Πρέπει κανείς να τα διεκδικήσει στον προγραμματισμό του και να τα προφυλάξει.
- Η συνάντηση με τον Χριστό πραγματοποιείται μέσα στην Εκκλησία μας μέσω των Μυστηρίων και κυρίως μέσα από την Θεία Ευχαριστία. Αυτό πρέπει να προβάλλουμε ως μια πολύ σημαντική στιγμή, για την οποία υπάρχει ανάγκη σοβαρής προετοιμασίας.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μία απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μία ιστορία, μία ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Ένα λυχνάρι ή ένα μικρό δοχείο με λάδι θα έδινε μια καλή αφορμή για το ξεκίνημα του σημερινού μαθήματος.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μία δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημά της:

- A. Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους.
- B. Τους δείχνουμε μία εικόνα της παραβολής και τα βάζουμε να ακούσουν το «Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται». Τους το εξηγούμε πολύ απλά. Ζητούμενο δεν είναι τόσο το νόημα, όσο η κατανύξη της μελωδίας. Το καλύτερο βέβαια είναι να το ψάλλουμε εμείς, πάντα όμως με σωστό, μουσικά και αισθητικά, τρόπο.
- Γ. Συζητάμε για την προετοιμασία πριν από τη Θεία Κοινωνία.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Διαβάζουμε λαϊκά παραμύθια για την ελιά.
- B. Επισκεπτόμαστε ένα ελαιοτριβείο.
- Γ. Κατασκευάζουμε με χαρτοκοπτική κάτι σχετικό με την ελιά.
- Δ. Συζητάμε για τη χρήση του λαδιού στη λατρεία της Εκκλησίας μας (Ευχέλαιο).

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και, αν θέλεις, με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες στα παιδιά. Κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να αναπαριστά την είσοδο του αρχοντικού και επάνω μία μικρή πόρτα που ανοιγοκλείνει.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Σήμερα είναι μια ευκαιρία για τον τρόπο παραγωγής του λαδιού και τα διάφορα προϊόντα του.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις-κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος το μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Γάμος-η χαρά της συνάντησης με τον Χριστό, λάδι-η προετοιμασία μας, προνοητικές παρθένες-εκείνοι που προετοιμάζονται γι' αυτή τη συνάντηση, απερίσκεπτες παρθένες-οι άνθρωποι που αμελούν, γαμπρός-ο Χριστός.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

- Α. Ρωτάμε τα παιδιά** για το πώς αισθάνονται, όταν δεν έχουν προετοιμαστεί καλά στο σχολείο.
- Β. Συζητάμε για τις προετοιμασίες** του σπιτιού, όταν ετοιμαζόμαστε να υποδεχτούμε έναν αγαπημένο φίλο ή συγγενή.
- Γ. Ετοιμαζόμαστε** να καλέσουμε έναν σημαντικό άνθρωπο στο μάθημα (π.χ. τον Ιερέα). Πώς προετοιμαζόμαστε;

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μία καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια, αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Λ (Λάμδα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΛΑΔΙ. Είναι η εικόνα εκείνη, θυμίζει στα παιδιά την προετοιμασία για τη συνάντηση με τον μεγάλο τους φίλο, τον Χριστό.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό, για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα γίνονται κάθε φορά στο Κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Η σημερινή παραβολή καλεί τα παιδιά να βρίσκονται διαρκώς σε εγρήγορση. Αυτό το γνωρίζουν από το σχολείο τους. Αλλωστε και η σημερινή ιστορία στρέφει τη ματιά μας προς τα εκεί. Την έννοια της προετοιμασίας μπορούμε όμως να τη μεταφέρουμε και στην πνευματική ζωή. Όχι βέβαια με την αγωνία ενός μαλώματος ή ενός κακού βαθμού. Περισσότερο πρέπει να στρέψουμε την καρδιά τους στην ανυπομονησία μιας συνάντησης με ένα μεγάλο φίλο, τον ίδιο τον Χριστό. Αυτή η συνάντηση γίνεται με τη Θεία Κοινωνία. Γι' αυτό και έχει σημασία για τα παιδιά, πριν από τη Θεία Κοινωνία, να υπάρχει προετοιμασία. Μόνον έτσι θα εκτιμήσουν αυτή τη συνάντηση, αλλά και θα αισθανθούν πως συνέβαλαν και εκείνα σ' αυτήν.

ISBN: 978-618-83542-5-8